ԲԱԺՆԵՑԻՆ
ՍԻՐԻԱ տար. 60 ղ. ոսկեդր.
ԱՅԼԵՑԱՄՍԵԱՑ 35 » »
ԱՐՏԱՀԱՄՆ. տրկ. 4 տպար
ԱՅԼԵՑԱՄՍԵԱՑ 2,50 »
ՏՐԱԳ եւ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ԲԱԼԵԱՆ
ՋԵՌԲԻ ՀԱՏԸ 3,50 Ղրուշ

ԱԶԳԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ
17
ՕԳՈՍՏՈՍ
1929

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

... ՏԱՐԻ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ — Թիւ 224

ԽՄԳԳՐԱԿԱՆ

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԵՐԵՒՈՅԹ ՄԸ

Քանի մը շաբաթ առաջ հրատարակեցինք ուրախաւէտ լուր մի զուր սպասեցինք որ ուրիշներ ևս հետևին այդ օրինակելի ...ին։

Պ. Լևոն Նորեան իր ամուսնութեան առթիւ, հարսանեկան ...ճանութեանց աւելորդ ծախքերը խնայելով ուխտուն օտ...ակի կը յատկացնէր կրթական նպատակի մը։ Որքան որ գի...ք, այդ գումարը պիտի ծառայէ մէկ կամաւելի գօլէճական կամ ազգասիրական ազգաս ուսանողներու գոլրոցական ծախքին, և որ անոնք շրջանաւարտ ըլլան։ Նուիրատուն նաև շատ գե...ակ ու գնահատելի գաղափարն է ունեցած սոյն գումարին ...տի մը ձևը տալու և տեսակցօրէն ուսանողներ պահելու բարձ...ոյն վարժարաններու մէջ։

Մենք ծանօթ ըլլալով Նորեան եղբայրներու զանազան առիթ...ով կրթական նպատակներու հանդէպ ունեցած նախանձախնդ...ութեան և առատաձեռն ողիին, վստահ ենք որ սոյն գումարը բաւական չըլլայ որոշուած ուսանողներու ուսման ընթացքը ...նելուն, անոնք չի պիտի խնայեն նոր գումարներ ևս յատ...նելու միևնոյն նպատակին։ Դեռ տարի մը առաջ, երբ իմացան ...ինիէի Հայկական Որբանոցը շատ նեղ և ճգնաժամային օ...կ'անցնէ, Նորեան եղբայրներ հեռագրով 50 սթերլին ոսկի ...ցին սոյն որբանոցի տնօրէնութեան։

Մեզ համար սակայն ամենէն աւելի հետաքրքրականն ու գո...ատելին, եղած նուիրատուութեան բնոյթն է։

Դժբաղդաբար այս թափառական վիճակի մէջ իսկ, դեռ անձ...ուր եղած հին տգեղ ունակութիւններու կը շարունակենք կենաքը բոլորովին անդիտակ ու անխորհուրդ։ Հին բարքեր և հարևաններէն որդեգրուած ազատա և անիմաստ սովորութիւն...կը տիրեն մեր մէջ և ոչ ոք կ'աշխատի արմատախիլ ընելու ...ոնք։ Քսան տարի առաջ, մեր նախկին հայրենիքներուն մէջ ձևով որ կը կատարուէին հարսանեկան խրախճանութիւններ...ու այլ ուրախութիւնները, հիմա, օտար երկինքներու տակ և ...ազիր վիճակի մէջ միևնոյն ձևով կ'ուզենք կատարել զանոնք։ Եւ անդամ մը Հալէպի կամ Պէյրութի վրանաքաղաքներէն ս մտէք, սրտի խորունկ կսկիծով պիտի հանդիպիք հարսա...ան հանդէսներու, որոնք յար և նման են հին ձևակերպու...սնց և ամօթաբեր ըլլալու չափ տգեղ։ Օղին ու թրքական ...ազն ու շարքն ճիշտ կը յիշեցնեն մեզ թիւրք բարբարոս ժո...ուրդի գռեհկութիւնները։ Իսկ ուրիշներ, առանց սանթիմ մը սմաղրելու ազգային հպատակներու, հարիւրաւոր ոսկիներ կը սսեն բոլորովին աւելորդ բաներու։ Ելեկոյթներ և Պիւֆէներ պատրաստուին օտարներու պատկանող սրահներու մէջ, ուր ազան ձևերով վատնուած դրամները կ'երթան ուրիշներու ...ները։

Գտնուած է երբէք արդիական պայմաններով սարքուած հարսեանական խրախճանութիւններուն, հայկական և հայ տի...քերը յիշեցնող ոչ մէկ երևոյթ։ Թիթեռնիկի պէս անվերջ կը ...նան զոյգերը, Ճաղպանտի և օտար նուագախումբերու ընկե...կցութեամբ։ Հարիւրաւոր ոսկիներ կ'երթան և օտարներու քը...ները կ'ուռճացնեն, մինչ անդին բազմաթիւ ցաւեր և կարիք...ներ կը քամեն մեր ողնածուծը։

Մենք շատ լաւ գիտենք որ հարսանեկան հանդիսութեանց և ...խճանութիւններու համար ծախսուած գումարները, որոնք ...սկառելի քանակ մը կը ներկայացնեն մեր գաղութի մէջ, յուս...սս կը ցնդին։ Շատեր կ'առարկեն թէ՝ մէկ անգամ միայն պիտի ...ուսնանամ, որով կ'ուզեմ յիշատակ մը ձգել։

Զարմանալի մտայնութիւն իսկապէս։ Ի՞նչ կրնայ աւելի ան...անալի և երջանիկ յիշատակ մը ըլլալ, քան այս տարաբաղդ ...ովուրդին համար պատրաստել մարդ։ Ի՞նչ պիտի ըլլայ վիճակը ...ժողովուրդին տասնեակ մը տարիներ վերջ, երբ ներկայիս ...կ կը տառապինք մարդու սովէն։

Եթէ Սիւրիահայութիւնը խնայել գիտնայ իր վատնած աւե...ոդ գումարներուն կէսը և հետևի այս օրինակելի ժէսթին, այն ...ենն մենք իւրաքանչիւր տարի բազմաթիւ հասարակական ...անաւարտներ կ'ունենանք և կը փրկենք մեր անոք որբերն ու ...ուհիները իրենց անկեալ վիճակէն։

Մեր ազգային մարմիններն ու քաղաքական կուսակցութիւն...ը եթէ կարենան մեր ժողովուրդին մէջէն արմատախիլ ընել այս ...ղ բարքերը և խնայել այդ նպատակներու ծախսուած հսկայ ...մարներուն գոնէ մէկ մասը, ամենակարևոր պարտականութիւն ...կատարած կ'ըլլան և այս գաղթական ժողովուրդի լայնատա...ած կարիքներուն մէկ մասը հոգացուած կ'ըլլայ։

Պ. Նորեանի այս գովելի ձեռնարկը թող օրինակ ըլլայ մեր ե...տասարդութեան, և իւրաքանչիւրը իր կարողութեան չափով, ...ուիրաբերուի ազգային-կրթական նպատակներու։

Ամենալաւագոյն յիշատակը նորապսակ ամուլի մը համար, աղ...ատ ուսանողի մը ապագան ապահովելն է և կամ ալ չքաւոր հի...նդի մը կեանքը փրկելը։

ԱՒԱՂ ՇԱՏՈՒՇԷ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԿԱԼՈՒԱԾ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի Հայոց Առաջնորդարանէն առջի օր հրատարակուեցաւ հետևեալ պաշտօնական յայտարարութիւնը, Թիւրքիա կալուածներ ունեցող հայերու ուշադրութեան յանձնելու համար։

«Ի գիտութիւն յարգոյ հասարակութեան կը յայտարարենք որ, Թրանսական հովանաւորութեան տակ երկիրներու հպատակներուն ի Թիւրքիա ունեցած կալուածներու խնդրոյ մասին Բարձր Գօմիսէրութեան մօտ մեր երիցս կատարած դիմումներուն ի պատասխան բելադրուած է ներկայացնել միայն հետեւեալ ցանկերը.

«1 Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան պատկանող կալուածներուն ցանկը.

«2 Կիլիկիոյ թեմին ազգապատկան կալուածներուն ցանկը.

Գալով անհատական կալուածներուն, այս մասին ոչինչ չէ ըսուած»։

Ամիսէ մը իվեր քար լռութիւն պահելէ վերջ այս շատ ուշացած պաշտօնական յայտարարութիւնը մտթէ ցոյց չի տա՞ր որ Առաջնորդարանը ձեռնհասօրէն չէ քննած և չէ հետաքրքրուած այս կարևոր հարցով և ներկայիս ալ դեռ չէ ըմբռնած այդ խնդրին էութիւնը։ Ամէն ոք գիտէ թէ Բարձր Գօմիսէրութիւնը չի պիտի պահանջեր Առաջնորդարանէն Թիւրքիա կալուածներ ունեցող Հայերուն ցուցակները, որով սոյն յայտարարութեան այն մասը թէ «անհատական կալուածներու մասին ոչինչ չէ ըսուած» իրենց, չի լուսաբաներ ժողովուրդը և քիչ մը աւելի կը գրգռէ տիրող անորոշութիւնը։

Իսկ եթէ այս վերջին ժամու յայտարարութեամբ կուզեն «դիւանագիտութիւն» բանեցնել և պատասխանատուութենէ խուսափիլ, լղո՞ւր։ ժողովուրդը չի խաբուիր։ Եթէ Առաջնորդարանը փաստաբիօրէն քննած և համոզուած է թէ՝ աւելորդ են անհատական դիմումները, ինչո՞ւ ուրեմն երկերես քաղաքականութեան կը հետևի և պատճառ կ'ըլլայ անդին նիւթական ծախքերու։

Այս անորոշ և «դիւանագիտական» յայտարարութիւնը Առաջնորդարանի գործունէութեան բարենիշ մը չի կրնար նկատուիլ։ ընդհակառակը, ցոյց կուտայ որ ի՞նչ հեգնանքով կը դիտուին ժողովրդական շահերը անոնց ակնոցով։

Մ. ՔԷՄԱԼԻ ՀԵՐՔՈՒՄ-ՃԱՌԸ

"ՁԵՐ ԴԻՄԱՑԸ ԵՄ, ՈՂՋ ԱՌՈՂՋ ԵՄ, ՁԵՌՔՍ ԱԼ ԿԸ ԲՌՆԷ, ՈՏՔՍ ԱԼ„

Պէօյիւք տէրէի մէջ, Փարիզի դեսպան Ֆեթֆի պէյի կողմէ տրուած հացկերոյթի մը առթիւ, Մ. Քեմալ փաշան հետեւեալ յատկանշական խօսքերը արտասանած է.—

«Ինձի համար անհանդիստ կ'ըլլաք, ամօթապարտ կը մնամ։ Ձիս տեսնելը անպայման չի նշանակեր երեսս տեսնել, եթէ կը հասկնաք իմ գաղափարներս և զգացումներս կը բաւէ արդէն։ Էնկիւրիէն չի մեկնած լսեցի որ իմ մասիս կ'ըսեն, «հիւանդ է, ոտքը ձեռքը չի քաշեր, մահուան դատապարտուած է»։

«Ահա ձեր դիմացն եմ, առողջ եմ, ոտքս ձեռքս կը բռնէ, ձեր աչքերով կը տեսնէք որ ողջ առողջ եմ, ուժս տեղն է և ձեզ հանդէպ հինէն ի վեր ունեցած սէրս կը պահեմ։

«Դուք այսօր ինձի կը ներկայանաք իբր ժողովուրդին մէկ զանգուածը անոր մէկ պատկերը։ Եւ ձեզի խօսք ուղղած ատեն, համոզուած եմ որ ձայնս լսելի պիտի ընեմ ամբողջ ազգին։ լսեցէք և լսելի ըրէք։— առողջ է այն մարդը՝ որ ձեր շահուն նուիրած է իր առողջութիւնը և կեանքը և ձեզի համար կ'աշխատի։ Այդ մարդը ձեզի համար կ'ապրի։

«Իմ ուժս ձեզ հանդէպ իմ ունեցած սիրոյս և ձեր իր հանդէպ ունեցած սիրոյն մէջն է։ Այս ազգը, այս երկիրը, նոր վարչաձևին հետևանքով, աշխարհի ամենէն արժէքաւոր մէկ տարրը պիտի ըլլայ, և ես չպիտի մեռնիմ մինչև որ ասիկա աչքերովս չտեսնեմ»։

Սիւրիա գտնուած Հայերուն կալուածները

«Սօն Սաար» թերթը կը գրէ.—

Պէյրութէն Եէնի Ասանա թերթին թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Թիւրքիոյ և Ֆրանսական համաձայնութիւնին առթիւ, Բարձր Գօմիսէրութեան քաղաքական բաժնին փոխ նախագահ Պ. Շէֆիլ կարգ մը յայտարարութիւններ ըրած է ըսելով թէ Ֆրանսա պիտի պահանջէ որ եւ տրուին Սիւրիա փախած Հայերու Թիւրքիա գտնուած կալուածները։

Զարմանալի է որ Քէմալական թերթը, որ տխրահռչակ է իր հակահայ տրամադրութիւններով և շարունակ տուսերի նման կը հեռաւի մեր քայլերուն, ուէ առարկութիւն չարձանագրեր այս լուրին առթիւ։ Նմանապէս միւս Պոլսական թերթերը, որոնք հրատարակեցին Հալէպի Մամլոյ Դիւանի կողմէ եղած յայտարարութիւնները Թիւրքիոյ մէջ գտնուող կալուածներու շուրջ, ուէ հերքում չի գրեցին։

Ապստամբութիւն Ամեր. բանտի մը մէջ

Նիւ-Եօրք։— Քանզպի բանտին մէջ բանտարկեալները կերակուրներուն միայն մէկ տեսակ տրուելուն և սաս չի տրուելուն պատճառով յանկարծ ապստամբած և իրենց ձեռք անցուցած գործիքներով յարձակած են բանտապահներուն վրայ։ 6 ժամ տևող սաստիկ և արիւնահեղ ընդհարումէ մը վերջ ապստամբութիւնը զսպուած է։ 20է աւելի ծանր վիրաւորներ կան։

Երկրաշարժ Միացեալ Նահանգներու մէջ

Նիւ Եորք։— Միացեալ Նահանգներու զանազան մասերուն մէջ զգացուեցան երկրաշարժի ցնցումներ, բայց առանց լուրջ և ծանօթ վնասներ պատճառելու։

Մ. ՔԷՄԱԼԻ ԹՐԱԿԻԱ ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՑ...

Մ. Քէմալի այս յանկարծակի Պոլիս այցելութիւնը ևս մեր Թրակիա երթալու լուրը չատ մտահոգութիւն պատճառած է Հէյլէններուն, որոնք քաղաքական նպատակներու արդիւնք կը նկատեն մեր այս ճամբորդութիւնը։ Ցունական թերթերը կը շարունակեն խօսիլ Թրք. պատրաստութեանց մասին։

ՏՈՄԱՍԸՐ

ԵՐՋԱՆԻԿ ԲԱՌԻՆ ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հին ու երաշելի ժամանակներուն, երբ դեռ, խենթ, փախուկ, պակաս եւ այդ ընտանիքին պատկանող բառերը ծնած չէին, մարդիկ ատոնց տեղը երջանիկ բառը կը գործածէին։ Իր ծագումը շատ հին է։ Նոյնիսկ Նոյ Նահապետի գիրովութեան շրջանին այդ բառը կայ եղեր։ որովհետեւ երբ ան Մասիս լեռան սորոցը, գինին խմած կը պառկի եղեր քարերուն տակ, ժողովուրդը կը պոռայ եղեր, «տեսի՛ տեսի՛ մեր պապան դարձեալ երջանկացեր է»։ Այս բանը ես ըստուգած եմ փրոֆէսսոր Միհասեանի ուսումնասիրութիւններէն, այն ալ իր կարգին ստուգած է կարծեմ Սբ. Գրքէն, որուն բոլորովին նիշտ ըլլար, այժմէն ըսեմ որ չեմ երաշխաւորեր։

Կէս դարէն աւելի հնութիւն ունեցող որեւէ մարդ, օրինակի համար, Տօքթ. Գ. Փափազեանը, Պրոֆ. Ն. Կէրկէրեանը, Ա. Յովհաննիսեանը, եւ դեռ շատ շատեր, որոնց ցուցակը ուզիմ գրպանս, դրնան հաստատել որ գաւառներու մէջ, մինչեւ վերջերս, դեռ խենդի, փախուկի իմաստով կը գործածէին երջանիկ բառը։ Երբ մէկը էշիկ մը բերեր ըլլար, երջանիկ մարդ է կ'ըսէին, երբ գինով ըլլար, երջանկացեր է կ'ըսէին, մէկուն մը վրայ խնդալու համար կ'ըսէին՝ վա՛յ երջանիկ վա՛յ։

Քիչ յետոյ անունի տեղ ալ սկսան գործածել այդ բառը, շատ մը նամակներու վերնագիրը կարդացած եմ ես որ եղած է, օրինակ մեծապատիւ Պ. երջանիկ Արապեան կամ համեստափայլ Օր. երջանիկ Արապեան. միանգամ լաւ հասկցած չեմ թէ այդ բառը որպէս անո՞ւն գործածած են թէ որպէս ածական։ Այդ կէսը ստուգելու համար, ըստ ծանօթ բանասէրներու, օրինակ Հայր Արսէն Ղազիկեանի եւ Տօքթորներ՝ Զավուշեանի, Փոքուգեանի, Կէրկէրեանի եւ Վարդապետեանի պէտք է քննել այդ տեսակ նամակի տէրերուն գլուխը կամ նուիրուս թեզիրէն։ երէ որպէս ածական գործածուած է գլուխները պէտք է քննուբեան ենթարկուին, իսկ եթէ որպէս անուն, նուիրուսի թեզիրէները ստուգուելու են։

Աւելի եսէր, երբ չարլսթոնն ու Թոֆսթրոթը հսկայաբայլ սկսան յառաջդիմել, երբ հանոյին ու ուրախութիւնը երիտասարդներու կեանքին նպատակը դարձաւ, երբ գաղափար, իտեալ եւայլն ըսուածները պարարահներու մէջ կառսոն մնացին, երջանիկ բառին իմաստն ալ փոխուեցաւ։

Մինչեւ այս տարիքս — բոլ նեռուի ինձ որ բուն տարիքս չի յայտնեմ, շատ հետաքրքիրներ կրնան 30էն 50ի մէջ կանգ առնել — մինչեւ այս տարիքս կ'ըսեմ դեռ նոր սկսած է խելքս հասնիլ այդ բառին գաղտնածածուկ իմաստներուն եւ յայտնի ու ու անյայտ նշանակութիւններուն։ Երբ կ'ըսեմ թէ խելքս նոր կը հասնի, ինքնին հերքուած կ'ըլլայ «Սպոց»ի այն գրպարտութիւնը որ բրած էր իմ մասին, ըսելով թէ՝ երջանկութեան գաղտնիքն ալ գիտեմ ու մէկուն չեմ ըսեր։

Երջանիկ բառին ոչ միայն իմաստը, այլ տառերն ալ փոխուած են. աւելի փարձառուներու աչքով երէ դիտելու ըլլանք զայն, օրինակի համար Դպրաստեանի, Մավիսագլեանի, Աֆարեանի, Թիւթիւնեանի աչքով, պիտի տեսնենք որ ան շատ անգամ կ'սպասարկէ գինիի սեղանները, փողոցները մէջ կամ այլուր, աղջիկներու փեսերուն խուսափելով կ'անցնի կամ չանցնիր. իսկ 80էն վեր եղողներուն, օրինակի համար Պրոֆ. Տամատեանի, Խաչատուրեանի, Քեօրողլեանի եւայլնի երեսին միայն կը խնդալ առանց մօտենալու իրենց։

Շատ անգամ այս բառը հրաշալի գործիք ալ կրնայ ըլլալ, միայն զայն գործածողը խիստ դիւանագէտ ըլլալու է։ Օրինակ պոլշեւիկները, մարդկութիւնն ու մեզ նման փոքր ազգերը երջանկացնելու համար մեզի ազատութիւնը զլացան։ Ընդհ. պատերազմը ինչո՞ւ եղաւ, ինչո՞ւ մենք մենք ազգեր իրար բախեցանք. պարզապէս փոքր ազգերու երջանկութեան համար, այլապէս հայ ազգը ալ դեռ դժբաղդ պիտի մնար... իր տեղին վրայ ամբողջութեամբ ապրելովը։ Ծանօթ գրագէտներ՝ Զօպանեան եւ Մալիգեան եթէ Բարեգործականին կամաւոր գրուած են, խո՛ իրենց օգտին համար չէ, այլ հայ ժողովուրդի երջանկութեան համար։ Եթէ չէ հաւատար կարդացէք Թայմզ, Թան եւ Երեւան թերթերը, ըսածներուս ամենաուժեղ փաստերը հոն կրնաք գտնել։

(Շար.) Մ. ԹՈՒՐԻԿԵԱՆ

Ծանօթ.— Այս գրածներուս ով որ կը վիրաւորուի, թող բարեհանի Օթել Լիւքս հանդիպիլ պաղ ջուր մը եւ սուրճ մը առնելու համար։

ԹԻՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

"ՏԱԿԱՒԻՆ ՅՈՒՆԱՐԷՆ„

Վազրը այս խորագրով կը գրէ.

Տակաւին յունարէն կը խօսին այն Թուրքերը, որոնց հող և տուն տուած ենք Փէնտիքի մէջ։

Յունարէնը յոյնի մը լեզուն մէջ իսկ անհանդուրժելի է, ուր մնաց Թուրքերուն մօտ։ Այդ Եանեացիները ամենէն վայրագ բրնութիւններով վանուելուն իրենց երկրէն ու արտերէն. անարգուեցան, խոչտանգուեցան, տեսան իրենց նուիրական սկանութեանց ոտնակոխումը, և սակայն նորէն յունարէն կը խօսին։ Ասիկա շատ ցաւալի անզգայութիւն մըն է։

Այս գաղթականները չեն գիտեր որ մէկ հատիկ Թուրքերէն գիր իսկ չկայ այն չարագէտ (ուղուրսուզ) երկրին մէջ, որուն լեզուն կը գործածեն։ Չեն տեսած թէ ինչպէս այդ երկրին մէջ կ'անիծուի Թուրք բառը, որ Գուրանին սուրն ու վանդն է։ Գոնէ չեն յիշեր որ իրենց գաղթը ո՛ր վայրենութեան արդիւնքն է։ Փորձանքէն աւելի մեծ խրատ կա՞յ։

Ճիշտը ըսելով, Եանեացի Թուրք գաղթականներու յունարէն խօսիլը ոչ տրամաբանութեամբ կը բացատրուի, ոչ ալ զգացումով։ Զանոնք բարոյական յանցաւորներ նկատած ատեն, հարկ է յիշեցնել նաև մեր պատմական սիալը։ Թուրքերը ինչո՞ւ յունարէն սորվեցան Եանեայի մէջ, ուր անոնք մտան իրենց յաղթական սուրերուն լուսաւորուած ճամբէն։ Աւելի ճիշտ, գրաւողները ինչո՞ւ թոյլատրեցին որ այդ ազատ լեզուն ապրի գրաւուած երկիրներու մէջ։ Այս է որ յաղթական կ'ապառնէ. բայց գրաւումը գլուխի մտքի գործ է։ Ափսո՛ս, որ մենք դեռ այս գործին առաջին գլուխին վրայ կը գտնուինք։

ՀԱՅ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ԽՈՍՐՈՎ ԹԻԹԻՆՃԵԱՆ

Sofper Pruaziseprian

Ընկերակցութեամբ

ՇԻՔԱԿ ԱԶԻԶ ԷԼ. ՀՈՒՇՄԻ

Կ'ստանձնէ ամէն տեսակ

դաստեր

Բարեխիղճ եւ արագ գործ

Դիմել՝ Khan Antoun Bey Beyrouth

ԱԶԴ

Սեբ. Վեր. միութեան Պէյրութի Մ. ճիւղի նորընտիր վարչութիւնս ստացած է հետեւեալ նամակը Ամերիկայի կեդր. Վարչութենէն, որը ուշադրութեան կը յանձնենք տեղւոյս Ազգ. Առաջնորդարանին և բոլոր Ազգ. ժողովականներուն.—

Յարգելի Հայրենակիցներ, կեդր. Վարչութիւնս կը փափաքի որ Պէյրութի մէջ ամէն հայրենակից առանց բացառութեան հնազանդի կարուածոց յանձնախումբին՝ Տօքթ. Փօթուկեան, Ա. Արիստակէսեան և Ծ. Պոյաճեանի որոշումներուն։ Սոյն յանձնախումբը ամէն լիազօրութիւն ունի վարչութեանս կողմէ ուէ հաշուեքննութեան և նպաստի խնդիր պէտք է անոնց ներկայացուի, որոնց որոշումը պարտաւորիչ է։ Ներկայիս ուէ նորընտիր վարչութիւն չի վաւերացուիր կեդրոնիս կողմէ։ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉ.

ՍԵԲ. ՎԵՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Նորընտիր վարչութիւնս, նկատի ունենալով որ Կեդրոնի կողմէ նշանակուած այս երեք հոգիանոց յանձնախումբը լիազօրուած է վարելու Հայրկ. Միութեան բոլոր գործերը, կը ներկայացնէ իր հրաժարականը և իր մօր գոնուող կնիքն ու պաշտ. թուղթերը կը յանձնէ սոյն մարմնին։

ՍԵԲ. ՎԵՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ Մ. ՃԻՒՂԻ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
16 ՕԳՈՍՏՈՍ 1929

Եգիպտական ոսկի ս դ.	633
Սթերլին	617
Տօլար	126
Օսմ. ճնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	477
անգլ. » »	615
Թուրքական թղթ	61
» » Պ. Օ.	145
» արծաթ մէճի	43
Սուրիական ոսկեդրամ	18 18
1886 Գր. Ֆօնս. ս. դրմ.	20,75
» 1908 »	15,40
» 1911 »	15 50
Սէֆերեան եղբարք, Թէլէֆօն	20 25

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Կը փնտռեմ քոյրս Անիպսայ Կէօյպաշեան բնիկ Էվէրէկցի (Կեսարիա) հօր անունը՝ Ղարիպ աղայ, մոր անունը՝ Հաճի Մանամ. Ընդհանուր պատերազմի միջոցին աքսորուած Հալէպի նահանգին կողմը, այդ անուրոչ վայրերուն մէջ մայրս և պզտիկ քոյրս կիւլին մեռնելէ վերջ, քոյրս Անիպսայ ողջ մնալով, մինչև հիմայ արաբներու և կամ բախտի բերումով ինկած է թէլթրօնեներու կամ սրճարաններու մէջ ծառայելու գործին։

Ես Կիրակոս Կէօյպաշեան, հարազատ եղբայրը Անիպսայ Կէօյպաշեանի կը վերադրեմ ընդհանուր պատերազմին այն բոլոր պատահմունքները որ քրոջս գլխուն պատահեցաւ և հիմայ կը խոստանամ հարազատ քրոջս տէր դառնալ ու մինչև Ամերիկա քովս բերել։ Կը խնդրէի որ տեղեկութիւն ունեցողները հետեւալ հասցէներուն տեղեկացնէին։

Այն անձին տեղեկութենէն որ քոյրս գտնուի, կը խոստանամ 10 *ոսկի նուիրել։*

Ամերիկայի հասցէ.—
Geragose Covbashian
9440 Woodward ave.
Detroit, Mich.
U. S. A.

Սիւրիոյ հասցէ.—
Hagop Semizian
Rue de L'Armée
Beyrouth, (Liban)

Այժմ Տէր-Զօր բնակող և բնիկ Եղեռնացի Խանըմ և Հռիփսիմէ Թաղաւորեանները կը փնտռեն իրենց քրոջ՝ Էլմաս Փափազեանի երեք մանչ զաւակները՝ Յովհաննէս, Կարապետ և Երուանդ Փափազեաններ, որոնց համար բաւական թէ՝ երեքտարի առաջ Ճիպէյլի որբանոցներէն մէկուն մէջ կը գտնուի։ Կը խնդրուի տեղը գիտցողներէն, իմացնեն «Ազգակ»ի Խմբագրութեան կամ մեր հասցէին Ժամագործ Գէորգ Շահինեան

B. P. No. 35 Der-ez-zor
(Syrie)

Բնիկ Կէմէրէկցի Ազաւնի Հաճբնեան, մօտ 25 տարեկան, հօր անուն Մաթէոս, մօր անուն Թունան, երկու տարի առաջ կը գտնուէր Յունաստան, Գալաթա և Ամերիկացիի մը քով սպասուհիութիւն կ'ընէր։ Իր եղբայրը Սիրական որ կը գտնուի Պէյրութ, երկու տարիէ ի վեր լուր չառնէր ինձմէ։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել հետեւեալ հասցէին.

Siragan Hadjinian
B. P. 245 Beyrouth

Կը խնդրուի «Նոր Օր»էն արտատպել սոյն «Կը Փնտռուին»։

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Կրօնական ժողովը նկատի ունենալով որ ցարդ Եկեղեցիներու Տօնախմբութեանց մասնաւոր օրեր չեն սահմանուած, որոշեց յառաջիկայ Օգս. 18ի Աստուածածնայ Վերափոխումէն սկսեալ ամէն տարի նոյն Տօնը՝ Էչրէֆիէի Ս. Խաչ Վերացի Տօնը՝ Քէմրի Ս. Խաչ Վարագայ Խաչը՝ Ս. Նշան, Վարդավարը՝ Ամանոս Քէմրի Ս. Երրորդութիւն և մտին ի Վիրապնամ Տօնը՝ Անդի Նահարի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցիներուն Տօնախմբութեան օր սահմանել և իւրաքանչիւրը մասնաւոր պատրաստութեամբ փառաւորապէս տօնել։

Այս առթիւ ի դիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան կը յայտարարուի որ յառաջիկայ Օգս. 18 Ս. Աստուածածնայ օրը Էչրէֆիէի եկեղեցիին մէջ պիտի պատարագէ Կաթ. Փոխ. Դեր. Տ. Եղիշէ Ա. Եպսկ. Կարսեցին և քանին կենաց քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ ժողովուրդը։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ՀԱՅՈՑ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ
ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անդրատլանտեան շքեղ ՊԱՅՐԸՆը, որ ունի 22.000 թօն տարողութիւն ոլիտիտանի մեր նաւահանգիստը 280 գոստոսին և պիտի մեկնի նոյն օրը ճամբ 16ին, ուղղակի Բիրէ և Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդ ամէն կարգի հոսայ։

Այս շոգենաւը կ'ընդունի նաև ճամբորդ Մարսիլիոյ հոսար շատ զեղջեալ գիներով, ինչպէս նաև ճամբորդ Մոնթէվիտիոյ Պուանէս Այրէսի զուգադիպութեամբ հատուցիկ Սիւտ գերմանական հսկայ և շքեղ շոգենաւերու վրայ, նոյն պէս Գուպայի Մէքսիկայի և բոլոր կեդրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներուն հոսար։

Լաւագոյն միջոցը ապահով ու հանգիստ հասնելու. հոսար։ Եպսհովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ և արեւելքի ընդհանուր գործակալ,

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆօշ փողոց

Հեռագրական հասցէ — Փոսթարկղ Թիւ 806
COLUMBUS Beyrouth — Թէլէֆօն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆօշ փողոց, կամ վրանաքաղաք, Պ. Ստեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի լաճախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։

ՏՕԿԹՈ Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Մեմերի հաճ հիւանդասենեակներու
վիրաբոյժ։ կամ բաժնի
Հիւանդ կ'ընդունի առաւօտ կէսօրէ վերջ, իր
Մրճէք էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի
աղքատներուն հոսար ձրի։

ԵՂԻԱ ԻՆՃԻԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Պապ — Իտրիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենարնտիր կերպասներու պատրաստ մթերք, եւ ամենավերջին մոտայի հսամպձայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

THE ROYAL MAIL LINE
ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ
Իսթրն Մէսիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Ամերիկեան նորահաստատ ընկերութեան «Իսթրն» Մէսիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայնի շոգեկառքով եւ մաքուր նաւերով.—

Մեկնումներ Պէյրութէն.—

20 Յուլիսին, 10 Օգոստոսին, 2 Սեպտեմբերին, 14 Հոկտեմբերին և 4 Նոյեմբերին։

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Դ. կարգի ամենահանգստաւէտ գապիճներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Սոյն նաւերով թէչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շերպուրկէն մեկնող Ամերիկեան *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* հսկայ եւ հաճելի նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունին, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բուենոսայրէսի, Պահիայի, Ռիոյ Եանէյրոյի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պոռ Էնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունին նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուաթեմալայի եւ Եկեղեռնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէֆերներու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրիխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը ազգի ձրի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար դիմեցէք՝

Սվզնի Ֆօշ
Պէյրութ
Փոսթարկղ 895
Թէլէֆոն 9,06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթրն Մէսիթէրրանիրն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր Ներկայացուցիչ
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Բօեալի եռեւի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան հսամձայն կօշիկներ։ Պատրաստուած են Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր բնաճիի սեփական կօշկակարը։

ԵՐԵՒԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՊԱՐԹԵՒ ԱՆԱՆԵԱՆ
B. P. 724

Այս նոր կազմուած գրադարանը կը գտնուի հայկական էմբի կեդրոնը, օժտուած է Ազգային, Գրական, Վիպական, Բանաստեղծական, Երգիծական հրատարակութիւններէ զատ, ամէն տեսակ դպրոցական դասագիրքեր եւ առարկաներով։

Գրադարանս հասարակութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ իր բոլոր գիրքերը, շաբաթը 10 ս. դահեկան վարձքով, ըլլայ հայերէն ըլլայ հայատառ թրքերէն։

Ունինք նաեւ բազմաթիւ թերթեր եւ ամսաթերթեր, *Հայրենիք ամսագիր, Բուժանք, Գիտութիւն Գիտելիք, Երկունք, Անահիտ Հայաստանի Կոչնակ* եւայլն։

Պէյրութի գործակալ՝ *Ազդակի* Աստանդարդի թերթեր՝ *Յառաջ, Ազդարար, Նոր Լուր, Հայրենիք, Կավրօշ, Նոր Երկիր, Եւրիտասարդ Հայաստան, Երևան* եւայլն։

Կը ծախենք ճամբորդութեան պայուսակներ (պաուլ), հարսանեկան պիտոյքներ եւայլն։

Պանդոկ Լիբանան Զաքլ

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի լանախորդներուն որ, մասնաւորաբար հայ բնակիչներու օգնութիւն տալու համար, մեր նորակարգ Պանդոկս Լիբանանը զատ եւ անոր շատ մօտիկ, վարձած ենք երկրորդ յարկաբաժին մը, օդասուն, բարձր եւ առողջապահիկ պայմաններ ով օժտուած, ուր ամէն դիւրութիւններ պիտի բնծայուին։

Յ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Տպարան Ազատ

Յ. ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵ Ն ԵՒ ՅՈՎՍԷՓ ՈՒԶՈՒՆԵ
Ոսկերիչներու շուկայ թիւ 101

Օժտուած է Հայերէն, ալաբերէն, Ֆրանսերէն բոլորովին նոր տառերով։

Կ'ստանձնէ տպագրական ամէն կարգի գործ
Մասնաւոր գործ դիւրամաչելի գին
Հասցէ Imp. Azad Souk Raad Hani N. 101 Beyrouth

Դեղարան Խաղաղութեան
Pharmacie de la Paix

(Avenue Weygand)
ՅՈՎՍԷՓ ԱԼԻՀՈՅՏՕՆ

Մեր նշանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, ֆլորիդաներ, փարֆիւմերիի ամենայն հոյակ մթերք։ Զափաւոր գին։

ԺԱՄԱԳՈՐԾ Գ. ԺԻՐԱԳ

ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ, ՊՈՒՐՃԻ ՄՕՏ, ԹԻՒ 68

Ամէն տեսակ ժամացոյցներ կը նորոգուին խիստ դիւրամաչելի պայմաններով եւ կատարեալ բարեխղճութեամբ.

Կը ծախուին մեծ եւ պզտիկ բոլոր տեսակի ժամացոյցներ։ Կը գտնուին նաեւ մեծ քանակութեամբ ժամագործներու պիտոյքներ եւ գործիքներ։

Եթէ յիշատակելի նուէր մը գտնել կ'ուզէք՝ անգամ մը այցելեցէք այս ժամագործատունը։

ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ԵՒ ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՐ ԱՐՇԵՍՏԱՆՈՑ

Հայ Օրիորդներ եւ Տիկիններ

Եթէ կ'ուզէք նանգիստ խղճով եւ Ձեր հարազատ աշխատանքով ապրուստ հոգալ,

Եթէ կ'ուզէք օտարին ու անծանօթին դռներէն հեռու մնալ եւ չ'ստիպուիլ,

Եթէ կ'ուզէք օգնել տուտուրցնել մինչեւ իրիկուան հրտիք թափող Ձեր եղբայրներուն,

Եթէ կ'ուզէք երկրագունդի բոլոր մասերու մէջ շահաբեր արհեստի մը տիրանալ,

Դիմեցէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ ձեռագործներու ե ձեռագիտութեան ծանօթ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆԻ ձեռագործի եւ դեւձակութեան նորահաստատ արհեստանոցը։ Ամէն տեսակ գործ։

Նաեւ դիւրութիւն եւ հնարաւորութիւն ստեղծելու համար նիւթական միջոցներէ զուրկ մեր քոյրերու դեւձակութեան արհեստին տիրանալուն արհեստանոցի մէջ հիմնուած է կարի եւ ձեւագիտութեան առանձին դասընթացք մը ամենավերջին եւ արագ մեթոտով. ձեռագործ գիտցող բոլոր աղջիկները կրնան օգտուիլ այս բացառիկ պատեհութենէն եւ 3 ամսուան մէջ տիրանալ արհեստին։

Այս նոր արհեստանոցը կ'ընդունի նաեւ ապրանքներ ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ կարի եւ կը գտնուի ամենանուրբ հատակներն ունեցող։

Բոլորն հայ աղջիկներ, դիմեցէք անգամ մը այս նոր արհեստանոցը՝ Մաարաթ փողոց, մեծ մզկիթին դիմաց, «էլ Պայրաք» թերթի խմբագրատան շէնքի վարի յարկը եւ ամէն կերպով գոհացում պիտի գտնէք։

ՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍՆՈՏԸՆ ՅԱՄԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՊՆԴԷ

ահէ.— Կարեւոր վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ Եւրոպան յանձնաժողովին մէջ։ Սերպ պատուիրակները պահանջին վերաքննել Եունկի ծրագիրը, ու ապագայ միջազգայնամատան վարչական խորհուրդին մէջ տեղ տալ սերպ անդամի մը։

Անգլիոյ եւրոպական նախարար Մնօտրն յեւոյ ըրաւ յայտարարութիւններ, որոնք աւելի ծանրացուցին կացութիւնը։ Ցեղասպանջեց մասնախումբ մը կազմել, Եունկի ծրագիրը վերանելու համար։

Ես վստահ եմ որ — ասելացուց Մնօտրն,— իմ այս տեսակէտս կուտան կառավարութիւնս, Երեսփ. Ժողովը և Անգլիոյ ազգային կարծիքը։ Այս պահանջս բացարձակ է, վիճաբանութիւնները կարենալ շարունակելու համար։ Աւելացուց որ Անգլիան կը վերագրէ անցեալ պարտաւորագրութիւնները վերաքննելու իրաւունքը։ Եթէ արդար վերաբերում մը չգտնէ այս ինքնին մէջ։

Գրանսայի եւրոպական նախարար Պ. Շերօն ըսաւ թէ ոչ որ Անգլիոյ ըրած զոհողութիւնները, բայց բոլոր պատասխանատուները ալ անհագին զոհողութիւն ըրին։ Յետոյ որոշակի ասաց որ Ֆրանսա չի կրնար հաւանիլ Եունկի ծրագրին քայքայումին։

Եզրակացնելով իր ճառը, Շերօն սա յատկանշական խօսքերը ըրաւ. «Քանի որ Պ. Մնօտրն կը յայտարարէ թէ բաց կը խօսուի մեզի ալ մեր կարգին բաց խօսիմ։ Մեզի կ'առաջարկուի խնայարկայ դարձնել Եունկի ծրագիրը։ Կը պատասխանեմ վերջէս եւ անկեղծօրէն որ մեզի համար անկարելի է հաւանիլ ա.

ԽԶՈՒՄԸ ԱՂԵՏԱԼԻ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

Հռոմ.— Թերթերը միաձայնութեամբ կը գատապարտեն տընկի ընթացքը։ Փոփոլո տ։ Ռոմա, օրինակ, կ'ըսէ.— Մնօ-յաջողեցաւ միաձայն դժգոհութիւն ստեղծել իր առաջարդէմ։ Անընդունելի է իր յայտարարութիւնը, որով ինքզինքը ուած չի զգար Անգլիոյ նախորդ դահլիճներու ստորագրած ժանագրերուն։

Փարիզ.— Ժուրնալ կը գրէ թէ բանակցութեանց խզումը քան ծանր հետեւանքներ պիտի ունենայ։ մասնաւորաբար գիոյ համար, որ հաւանաբար վերջին պահուն Մնօտրն ողջութեան վերադարձնայ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՐՏՔԵՐՆ ՈՒ ԱՌՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

Անգլիոյ եւրոպական նախարարը և Լահէի խորհրդաժողովին ոուիրակ Պ Մնօտրն խիստ ճառ մը խօսած է։ Իր ճառի ընդքին ի մէջ այլոց ան ըսած է.

«Պատերազմը աւարտելու պէս ինքզինքիս դէմ առ դէմ գտնք զարհուրելի պարտքի մը։ Հակառակ անոր որ 10 տարիէ ի շարունակ կը վճարենք։ մեր արտօրեան պարտքը դեռ կը մնի 7 միլիառ 500 միլիոն սթերլինի։ Ֆրանսան 2 միլիառ միլիոն պարտք ունի. միւսպատուիրակները 2 միլիառի մնոզ պարտք մը ունին Անգլիոյ։ Միացեալ Նահանգներէն մեր ստացած գումարը 2 միլիառ 500 միլիոնի կը հասնի որուն էն աւելին մեր նախկին դաշնակիցներուն ի հաշիւ առած ենք։ Ֆրանսան մեզի կը պարտի 600 միլիոն այս գումարը, առ սղաքավարուելիւն զեղջեցինք 227 միլիոնի։ Իտալիան մեզի պարտէր 560 միլիոն. իր պնդումներուն վրայ այս գումարն զեղջեցինք 78 միլիոնի։ Արդ այս բոլոր միլիոնները մենք պի վճարենք Ամերիկայի։ Անգլիան այլեւս ոչէ նոր զոհողուն չի կրնար հանդուրժել։»

ՕՏԱՐ ՄԱՍՈՒԼԸ ԵՒ ԼԱՀԷԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Պերլին.— Գերման շրջանակները մեծ կարեւորութիւն կ'ընեն անգլիական պատուիրակութեան հաւանական մեկնումին Լահէէն։ Կացութիւնը խիստ ծանրակշիռ կը նկատեն և նոր ակնկալներ հնարաւոր են։ Ազգայնական կառավարութիւնը շնորհաւորէ Պ. Մնօտրնը և զայն իբրև օրինակ կը լիշէ գերմ ազգին։ Կը կարծուի սակայն որ տեղի պիտի տան վերջին գրկեանին։

Հռոմ.— Մասուլը կը քննադատէ բուռն կերպով Պ. Մնօտրնի ընթացքը։ Փ փոլ տի Ռոմա» կը խօսի խաղաղութեան եղերնափորձի մը իսկական սպառնալիքի մը մասին։ Անգլիական դրամապետութիւնը պաշտպանելու համար է որ, կ'ըսէ դրթը, աշխատաւորականները խաղաղութիւն քարոզելով, ի ոչ, կ'ուզուանց եւրոպական խաղաղութեան։ և մասնաւորապէս ամբողջ գաղական մամուլը նմանապէս խիստ կերպով կ'արտայայտուի։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷՋՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ-ՎԻՐԱԲՈՅԺ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

Խակին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կար. Խաչի

Հասցէ.— Ճան Պլաք, Ցրնս. Զին. հիւանդանոցի նիշ դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամեր՝ 7—9 կ. Ա. 2—6 կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԱՂԲԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

Տպարան Կիլիկիա

Կ. Ց. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Քէմբ մեծ ճուկայ, B. P. 724 Beyrouth

Կ'ստանձնէ ամէն տեսակ տպագրական գործեր

պատրաստեմ քաղաքակիր ամէն լեզուներով կնիքներ՝ դիւրաձայնելի գիներով։ յանձնարարութեանց համար դիմել Պ. Մամբրէ Հիսարեանի կամ էմբ՝ Տպարան Կիլիկիա։

ոչ օրէնքոյս կը տեսնէ արկածախնդրական ե զգայացուցց վէպը՝

ԿԱՐՄԻՐ ՁԱՐԸ

ՊՐԱԿ ԱՌ ՊՐԱԿ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ ՁԱՀԼԷԻ ՄԷՋ

Զահլէի և Մաալաքայի մէջ, կիրակի օր տեղի ունեցաւ գործադուլ մը։ Բոլոր խանութներն ու բանջարեղէն ծախող կրպակները փակ մնացին, իբր ցոյց կառավարութեան կողմէ նշանակուած տուրքերու չատութեան։

Ժամտարմաներու խումբեր մինչև վերջ պտտած են քաղաքին մէջ և տեղի չեն տուած ոեէ անկարգութեան։

Պ. ՏԷՊԱՍ ԿԸ ՊՏՏԻ

Երկուշաբթի օր, Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս, ընկերակցութեամբ վարչապետ Պ. Պէշարէ Խուրիի և հանրօգուտ շինութեանց նախարար Հիւսէյն պէյ Անտապի, քննելէ վերջ Դամասկոսի ճամբուն Ասֆալթաժի շինութիւնը, Թեթրայի պանդոկ Մասասպքէի մէջ թեյ մը առաւ։

Ճամբու շինութիւնը տենդագին յառաջ կը տարուի։ ցարդ Շեթրայէն հազիւ մէկ քիլոմեթր հեռու լրմնցած է շինութիւնը, մինչև ձրմեռ Սիւրիական Սահմանը հասած պիտի ըլլայ։

ԷՄԻՐ ՖԷՏՍԱԼ ՍԷՈՒՏ ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԱՌԴԱՅ

Նէֆտի Սուլթանի տղան Էմիր Ֆէյսալ Սէուտ այս ամսուան վերջերը Լիբանան պիտի գայ և մօտ երկու շաբաթ օգտագործութեան նրպատակաւ Լիբանան պիտի մնայ։ Հոս գտնուած ժամանակ ան հիւրը պիտի ըլլայ Բարձր Գրիմիսէրին։

ՑԵՂԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ

Հօմսի մէջ, նախագահութեամբ Սիւրիոյ ընդհ. ապահովութեան տրնօրէն Բօմանատ Թրաքոլի 50 է աւելի պէտէվիներու չէթեր ժողով մը գումարած են, զանազան թաղամասական ցեղախումբերու միջև խաղաղութիւնը հաստատելու համար։ Ներկայ գտնուող չէյխերու մէջ ներկայացուցիչներ ունէին Տէյրզօրի, Դամասկոսի, Հալէպի և այլ շրջաններու ցեղախումբերու պետերը։

ԱՆՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՍԷՆ

Ըստ «Լ'օրիան»ի տուած տեղեկութեան, Հալէպի մէջ Տօքթ. Զարեհ Ասիլեան դատական հետաքննման ենթարկուած է պզտիկ տղու մը մահուան պատճառ եղած բլլալուն համար, որ առաջ եկած է առանց պէտք եղած հականեխիչ միջոցները գործածելու ինժէքսիոն ընելէ։

«Լ'ՕՐԻԱՆ» ԵՒ ՄԷԹՐ ՍՕՎՏՍՅԻ ԴԱՏԸ

Վերաքննիչ Ատեանը տուաւ իր վճիռը «Լ'օրիան»—Սովտս դատին։ Անչուշտ կը յիշեն մեր ընթերցողները որ Մէթր Սովտս անուանարկութեան դատ բացած էր «Լ'օրիան»ի տնօրէնին և խմբագրին դէմ, իր արժանապատուութիւնը վիրաւորող հրատարակութիւններ ըրած բլլալուն համար։

«Լ'օրիան»ի տնօրէնը դատապարտուած է 25 Ս. ոսկի տուգանքի և 50 ոսկի ալ վնասուց հատուցման իսկ խմբագիրը 15 ս. ոսկի տուգանքի։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ ՔԱՐԻԶԻ ԽՈՂՈՎԱԿԸ

Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ պատուիրակութիւն մը հասաւ Պէյրութ Ալէկիա չոգենաւով։ Այս պատուիրակութիւնը, որ կը բաղկանայ Ամերիկացիէ մը, անգլիացիէ մը և Ֆրանսացիէ մը, պաշտօն ունի ուսումնասիրելու Հայֆայէն մինչև Ալէքսանտրէթ ամբողջ ծովեզերեայ շրջանները, քարիզի խորհրդակին միջերկրական թափուելու յարմարութեան տեսակէտով։

Պատուիրակութիւնը նմանապէս պիտի ուսումնասիրէ Մուսուլի նաւթանօթները և մինչև միջերկրական բերելու բոլոր գծուարութիւններն ու ճամբաները և իր տեղեկագիրը պիտի ներկայացնէ։

Յարդ ոեէ վերջնական կարգադրութիւն մը չէ կատարուած խորհրդակին ուրեէ ծով թափուելուն համար։

ԶԴՈՒՇ ԵՂԷՐ

Լեոն Ազայեան անուն հայ մը, Կուրօ փողոցին մէջ, քալող հանրակառքի վակոնէ մը վար կը նետուի, մինչ հակառակ կողմէն եկող ինքնաշարժ մը զինք կը կոխկրտէ և ծանր վերքեր կը բանայ գլխուն վրայ։ Անխոհեմ վիրաւորը հիւանդանոց կը փոխադրուի։

8,600 ՍԹԵՐԼԻՆ ՈՍԿԻ...

Ինչպէս գրած էինք մեր նախորդ թիւով հրեայ իսպաղող մը կարդ մը յայտնի վաճառականներու ստորագրութիւնները կեղծելով գումարներ քաշած է պանքաներէն։ Մօտէս Այնթապի անուն այս հրեան 8,600 Սթերլին ոսկի կրցած է շորթել և հեռանալ քաղաքէս։

Վերջին օդային թղթատարով հասնող նամակէ մը կիմացուի որ ան Միլան կը գտնուի։ Շահագրգռուած վաճառականներ գիմած են Իտալիան հիւպատոսին և խնդրած որ հետզրով անոր ձերբակալումը պահանջէ։

ԹԵՐԹԻ ԿԱՆԱԿԱՑՈՒՄ

«Իսթիգլալ» թերթը 15 օրուան համար կախակայման դատապարտուած է Ն. Վ. Իպն Էլ Սէուտի դէմ վիրաւորական և բուռն յարձակողական հրատարակութիւններ ըրած բլլալուն համար։

Միւս կողմէ մասնաւոր հրամանագրով մը Սիւրիա մուտքը արգիլուած է եգիպտոս հրատարակուող «Էլ բասուլ» թերթին։

ԳԻՒՂԱԴՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

20 Օգոստոս թուականիր պաշտօնական սթաթիսթիք մը ցոյց կուտայ որ մինչև հիմայ Լիբանան գիւղագնացութեան եկողներու ընդհանուր թիւն է, 5,500 Եգիպտացիներ և 1,500 Իրագցիներ։ Ասոնցմէ 1,694ը հասած են Յունիսին, 3,039ը Յուլիսին և 1,817 ներկայ ամսուան ընթացքին։ Անցեալ տարի մի միայն 400 Իրագցիներ Լիբանան գիւղագնացութեան եկած էին։

Պ. ԼԷԲԻՍԻԷԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Բարձր Գօմիսէրութեան ընդհանուր քարտուղարի նախկին օգնական Պ. Լէբիսիէ, որ ծանօթ է իր հայասիրական զգացումներով, տակէ քանի մը ամիս առաջ Ֆրանսա մեկնած էր արձակուրդով, և ուրիշ պիտի մեկներ իր նոր պաշտօնատեղին Իրաք։

Առջի օր ան Պէյրութ հասաւ։ Պ. Լէբիսիէ իրազի Ֆրանսական դեսպան անուանուած բլլալով, կը մեկնի Պաղտատ։

ՄԷՎԼՈՒՏԻ ՏՕՆԸ

Այսօր Իսլամներու մարգարէին ծնած օրը բլլալով, ամբողջ կառավարական և պաշտօնական հաստատութիւնները փակ կը մնան։

329 ՊԱՐԿ ԱԼԻՒԻՐԻ ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալիւրի մեծ վաճառական և ծանօթ բարեսէր Տիար Խաչիր Շալվարճեանի ալիւրի վաճառատունէն 329 պարկ ալիւր գողցուած է, իր քով ծառայողներէն մէկու մը կողմէ, որ համաձայնելով քանի մը մարդոց հետ կրցած էր զանոնք դուրս հանել։ Գողցուած ալիւրներու արժէքը 2300 Ս. ոսկի է։

Բարեբաղդաբար գողութիւնը երեւան հանուած է չուտով և գրաւուած են պարկերը։ Վաճառատան ծառայողներէն մէկը Ղուկաս, որուն կը վերագրուի այս գողութիւնը, արդէն ձերբակալուած է։ Ձերբակալուած է նաև պարկերը գնողներէն մէկը։

Կը յուսանք որ ոստիկանութիւնը երեւան կը հանէ այս գողութեան բոլոր մանրամասնութիւնները։

ՏԱՔԲ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Քանի մը օրէ իվեր սաստիկ տաք կը տիրէ պէյրութի մէջ։ Կլիմայի այս յանկարծական փոփոխութիւնը պատճառ եղած է «Կրիբ»ի ծաւալման, որմէ տառապողներուն թիւը խիստ չատ է։

ԹՐՔՕ-ՍԻՒԻՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՑ

Ոստիկան զօրաց հրամանատարութիւնը հրաման ստացած է զօրացնելու համար Թրքօ-Սիւրիական սահմանի պահակներու խումբերը, արգիլելու համար աւազակային դէպքերը։

Հ. Մ. Ը. Մ.

ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ

Լողալու փորձերը պիտի շարունակուին վաղը առտու ժամը 5—7 Զէյթունի միւնոյն լոզարանին մէջ։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՒԷՔ ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ «ԱԶԴԱԿ»ԻՆ

ԼՈՒԻ ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Օր. ԱՆԺԷԼ ՊԷՋՃԵԱՆ

Ամուսնացեալք

12 Օգոստոս 929 Պէյրութ

ԱՇԽԱՐՀԷ ԱՇԽԱՐՀ

ՓՈՂՈՑՆԵՐԸ ՄԱՔՐԵԼՈՒ ՆՈՐ ՄԵՔԵՆԱՅ

Պերլինի մէջ նոր կատարելագործուած ինքնաշարժ աւելցուցիչներ չինուած են, այս կառքերով ոչ միայն փողոցները կը մաքրեն, այլ աղբերը ինքնաբերաբար հաւաքելով հականեխիչ չոգի ալ կը սրսկեն։

Այս ինքնաշարժին գործիքները թէև չատ են բայց մաքրութեան գործը առանց աղմուկի կ'ըլլայ։ Բոլոր աշխատանքները մեքենայացուած ըլլալուն համար վարիչը սպիտակ պլուզ մը ալ հագած է։

ՄՈՄԱԼԱԹԷ (ՄՈՒՇԱՄՊԱ) ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐ

Պերլինի մէջ ժամագործ մը ժամալաթէ ժամացոյց մը պատրաստած է։ Իր այս նորանոր ժամացոյցը խանութին մէջ ուրիշ ժամացոյցներու կարգին մեծ չիշի մը մէջ դեռ տեղած է։ Այս ժամացոյցները ամենայն ճշտապահութեամբ, ջուրին մէջ ըլլալով հանդերձ, կը բանին։

Ժամագործը իր այս գիւտին «Լուզորդներու ժամացոյց» անուն տուած է։ Որեէ մէկը լողալու միջոցին զայն պիտի կրնայ գործածել։

ԹԱՏՐՈՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՄԷՋ

Լոնտոնի ու Կլասգոյի միջև երթեւեկող կառախումբին մէջ այսուհետև պիտի գտնուի թատրոն մը, նմանապէս իւրաքանչիւր վակոն պիտի ունենայ անթել բարձրախօսմը, սափրիչ ու չբեղօրէն յարդարուած ճաշասեղան մը։ Ճամբան այնքան ողորկ է որ կարելի պիտի ըլլայ ցուցադրել պատկերախաղեր։ Թատրոն-վակոնին պատերը հատ հատ սուինեներով ծածկուած են, որոնք դուրսի աղմուկը կը չէզոքացնեն և այսու կարելի կ'ըլլայ նաև թատերգութիւններ ներկայացնել։

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Հռչակաւոր հնդիկ փիլիսոփան և բանաստեղծը Թագոր, որոշած է այլեւս ոտք չի կոխել Ամերիկայի հողին վրայ։ Ան Պոմպէյէն Ամերիկա գալով, ենթարկուած է այնքան կոպիտ հարցաքննութեան ժաքաչին պաշտօնեաներու կողմէ որ վրդոված հրաժարած է իջնել ափ։

Ամերիկայի մասին ան հետեւեալ կարծիքն է յայտնած. «այդ ազատ երկրի մէջ այնպիսի արհամարհանքով կը վերաբերին օտարականներուն մարդկային արժանապատուութեան հետ, որ ամէն մէկ ինքզինք յարգող մարդ կոնակ պիտի դարձնէ այդ երկրին և պիտի ջնջէ Ամերիկայի անունը քաղաքակիրթ երկրներու ցուցակէն։

41 ՏԱՐԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՄԷՋ

Ցուրիխի հիւանդանոցներէն մէկուն մէջ վերջերս մեռաւ կին մը, որ 41 տարիէ իվեր կը գտնուէր այդ հիւանդանոցին մէջ և բժիշկները չէին կրցած հասկնալ անոր հիւանդութիւնը։ Անցեալ տարի ամբողջ հիւանդանոցի հիւանդներն ու ծառայողները տօնած են անոր հիւանդանոց մուտքին 40րդ. տարեդարձը։

11 ՄԻԼԻՈՆԻ ՇԱՀ

Նիւ Եորքի պօրսայի եղէկներուն չնորհիւ ազգային դրամատան տնօրէնը, իր հաշուոյն, ձեռք բերած է 11,000,000 տոլար։

ԳԻՒՂ ՄԸ ԿԵԼԼԷ ԱՒԱԶԱԿՈՑՏԻՆ ՄԷՋԷՆ

Քօմերանիի ծովափներուն վրայ, Քէօղլէնի մօտ, չարժուն աւազակաբլուր մը կը գտնուի զոր չեն կրցած ոեէ ատեն կայունացնել, և որուն տեղափոխութիւնները չատ մը տարիներէ ի վեր մեծ վնասներ պատճառած են։ 1540 թուականին, անիկա Լօնգբայի մէջ, ձկնորսներու գիւղ մը թաղեց իր մէջ։ Շարժուն աւազակոյտը, չորս հարիւր տարի վերջը միայն անոր աւերակները երեւան հանեց, անոնց մէջէն գտնուած են մինչև 15րդ դարու վերաբերող չատ մը դրամներ, և նաև նոյն դարուն պատկանող զանազան գործիքներ ու առարկաներ։

ԱՌԱՆՑ ՀԱՆՐԱԿԱՌԻ ՔԱՂԱՔ ՄԸ

Գերմանիոյ մէջ, կաչխատին մեծ քաղաքներու մէջ հանրակառքի տեղ, որը մարդոց չրջապտյութեան նեղութիւն կը պատճառէ, գործածել աւելի գործնական եղանակներ, օրինակ Օթոպիւսներ և մէթրօ։ Գերմանական մեծ քաղաքներուն մէջ Ուսյոպատէնն է առաջինը, որ բոլոր հանրակառքի գիծերը վերցնել տուած է։ Յուլիս 1էն սկսեալ չրջապտյութեան գրուած են 36 նորագոյն մոտելով չինուած օթոպիւսներ, որոնք քաղաքին մէջ հանրակառքի տեղ կը գործածուին։

ԵՐԿՈՒ ՀԱՐԻՒՐ ՀԱՁԱՐ ՖՐԱՆՔ ՔԱՂՑԿԵՂԻՆ ԴԷՄ

Ֆրանսական հակաքաղցկեղ ընկերակցութիւնը կը յայտարարէ որ առատաձեռն նուիրատուներ, քաղցկեղի (Cancer) վրայօք ուսումնասիրութիւնները քաջալերելու համար, իւրաքանչիւրը 100,000 ֆրանք բաղկացեալ, երկու մրցանակներ դրած են իրենց տրամադրութեան տակ։

Առաջին 100,000 ֆրանքը նուիրուած է Մ. Կիւ Ամէրհոնիէնի կողմէ, և պիտի տրուի այն գիտունին որուն ուսումնասիրութիւնները որոշ կերպով մը պիտի կրնան ապացուցանել թէ պատճառ կամ քիմիական ոնուանդները քաղցկեղ յառաջ բերելու մէջ ոեէ բաժին ունի՞ն թէ՝ ոչ։

Այս մրցանակը պիտի տրուի առանց ազգի խտրութեան։

Միւս 100,000 ֆրանքի մրցանակը, որ Անոնիմ ընկերութեան մը կողմէ նուիրուած է, պիտի տրուի՝ այն անձին՝ որ պիտի կրնայ քաղցկեղը բուժելու կարող չիճուկը ստեղծել մը և կամ դարման մը գտնել։

Այս մրցանակը պիտի տրուի միայն Ֆրանսացիի մը և կամ առնուազն երեք տարի Ֆրանսա աշխատող օտարականի մը։

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՐՈՒ ԱՒԵԼԻ ԼԱՒ ՃԱՆՉՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Սաերիկայի Եէյլ համալսարանը «Մարդկային յարաբերութեանց հաստատութիւն» մը հիմնելու համար 7,500,000 տոլարի հասնող նուիրատուութիւններ ստացած է։

Այս կազմակերպութիւնը, մարդուն գործելակերպը ֆիզիքական, մտային, ընկերական ու անհատական տեսակէտներէն ուսումնասիրելու համար պիտի օգտուի համալսարանի բոլոր միջոցներէն և ընձեռած դիւրութիւններէն։ Անիկա իրրև կատարելագործման կեդրոն պիտի ծառայէ կատարելիք բոլոր ուսումնասիրութեանց։

Այս հաստատութիւնը իր իրեն տաքինութիւն ունի միացնել ընկերաբաններ, պատմաբաններ, հոգեբաններ ու տնտեսագէտներ որոնք պիտի հրաւիրուին իրենց աշխատանքները միացնել իրաւաբանութեան, բժշկութեան, պաշտօնակիցներուն որպէսզի կարենան իրարու մերձեցնել մտքին ու մարմնին անհատական և հաւաքական վարուելակերպը և աւելի խորապէս ուսումնասիրել այն չատ մը ազդակներուն յարաբերութիւնները որոնք ազդեցութիւն կը գործեն մարդկային գործերու մէջ։

ԱՐԲԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ՍՕՎԻԷԹ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կը հաստատուի որ 700,000 հաստատեալ ալքոլով ախտացեալներ կան Սովիէթ երկիրներու մէջ, իսկ տարին փողոցներէն 2,000,000 մարդիկ կը հաւաքուին ծայր աստիճան արբեցած վիճակին մէջ։ Սովիէթ Գինեհատական Ընկերութեան նախագահը, նոր հիմնագրամներ խնդրած է կառավարութենէն, պայքար մղելու համար գինեմոլութեան դէմ։ Վիճակագրութիւններ ցոյց կուտան որ հիւանդ արբեցող մը, եթէ բուժուի ու կառավարական ծառայութեան մէջ գործածուի, տարին 700 ռուբլի չան կ'արտադրէ պետութեան և կը պահանջուի որ բժշկուած մարդու գրլուխ այսքան գումար մը նուիրուի Պետական գանձէն՝ Գինեհատական Ընկերակցութեան։

ԱԶԴԱԿ 6 ԷՋՈՎ

Յետ այսու «Ազդակ»ի ամէն չորեքշաբթի օրուան թիւը լոյս պիտի տեսնէ 6 էջով։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Սեփական Թղթակցութիւն)

Արաբ Ուսանողաց համագումարը.— «Լացի Պատ»ին շուրջ.— Միաբանական ընդհ. ժողով.— Բարձր Գօմիսէրը կը վերադառնայ.—

Համապաղեստինեան առաջին Արաբ Ուսանողաց համագումարը բացուեցաւ, երկուշաբթի կէսօրէ վերջ, ամսոյս 12ին, Եաֆայի, «Իսլամ Երիտասարդաց Ակումբին մէջ, մասնակցութեամբ 31 պատգամաւորներու և 60 հրաւիրեալներու։

Իր բացման ճառին մէջ, Պ. Իպրահիմ Շանթի շեշտած է թէ՝ ուսանողները իրենց տեսակէտները արտայայտելու համար՝ պէտք է որոշ ծրագիր և պլատֆորմ ունենան. «Անոնք, ըսած է Պ. Շանթի, զբաղուանք կ'զգան քաղաքականութիւններէն, և, այդ բոլորէն վեր, անոնք (ուսանողները) ուժգնօրեն կ'ընդդիմանան համայնավարութեան»։

Ուրիշ ճառախօսներ շեշտած են Պաղեստինի կրթական և մշակութային զարգացման մասին։ Պ. Մահմուտ Ատուպ (Պէյրութի Ամերիկեան համալսարանէն) համագումարին նախագահ ընտրուած է։ Պաղեստինի և Անդր-Յորդանանի ներկայացուցիչներէն բաղկացեալ գործադիր մարմին մը և զանազան յանձնախումբեր ընտրուած են։

Համագումարը հինգ վայրկեանի դադար մը ունեցած է, ի յարգանս Սիւրիոյ Սահմանադիր Ժողովոյ դեր նախագահ Ֆոզի էլ Կաղիի յիշատակին։

Մինչև հիմայ տրուած որոշումներէն կը հասկցուի, թէ ուսանողները ո՛չ քաղաքականութեան ո՛չ կուսակցական և ոչ ալ հայանքային վէճերու պիտի չմիջամտեն։ Անոնք, այսուհանդերձ, կրնան դաշադուլ հռչակել ի պահանջել հարկին, որովհետև այս վերջինը ոչէ կապ մը չունի քաղաքականութեան հետ։

Համագումարը դեռ կը շարունակէ իր նիստերը։ Քննութեան առնուելիք խնդիրներու մէջ կարեւոր տեղ պիտի տրուի Իսլամ կրնական դիրքին — քաղին վերացումը և ընկերային աշխատանքներու մէջ կիներու մասնակցութիւնը, այրերու հետ կողք կողքի։

Ցայտարարութեան մը համաձայն, մօտաւորապէս 400 Պաղեստինցի Արաբ ուսանողներ կ'ուսանին Եւրոպայի, Ամերիկայի, Դահիրէի և Պէյրութի զանազան համալսարաններու մէջ ներկայիս։ Անոնցմէ 213 հոգիները Պէյրութի Ամերիկեան համալսարանի աշակերտներ են։

* * *

Նախորդով գրած էի «Լացի Պատ»ն չուրջ ստեղծուած նոր բարդութեանց մասին, որ ատենէ մի-վեր կրկին երկուստեակ բողոքներու և գրգռութեանց տեղի տուած է։ Այսպէս՝ «Կարկուբեան» պատի ծախս, երկրաչարժին պատճառած վնասներու ծախս, նոր դպրոցի շէնքի մը շինութեան ևայլն. Ամենամեծ գումարը ծախսուած է բնականաբար, «Կարկուբեան» պատին, մօտ 14 հազար ոսկի, ըստ հաշուեկշիռ-տեղեկագրի։

Առանց վերաստուգիչ մարմնոյ մը քննութեան ենթարկելու, Միաբանական ընդհ. ժողովը գոհացեր է հաշուեկշիռի պարզ ընթերցումով և նոյնութեամբ վաւերացուցած է զայն։

Նոյն օրը կէսօրէ վերջ ժողովը կրկին նիստ գումարելով, ընտրած է նոր Տնօրէն Ժողովը։ Նոր Տնօրէն Ժողովին անդամ ընտրուած են, բացի Պատրիարքէն և Լուսարարապետ Սրբազանէն, երկու եպիսկոպոսներ և չորս վարդապետներ։

Լսածիս համաձայն, նորընտիր Տնօրէն Ժողովոյ անդամակցութենէն հրաժարած է, եւմտից և կալուածոց Տեսուչ Մաթէոս եպիսկոպոս Դայրդճեան, իր վատ առողջութիւնը պատճառաբանելով։

* * *

Կը հաղորդուի թէ ամսոյս 28ին Անգլիայէն տեղ պիտի ժամանէ, Բարձր Գօմիսէր Սըր Ճան Ուապըրթ Զէնսըլբր, երեք ամսուայ բացակայութենէ մը վերջ։

Բարձր Գօմիսէրը վերջերս Ազգերու Դաշնակցութեան հոգատարութեանց յանձնախումբի ներկայացաւ և Պաղեստինի տեղեկագիրը կարդաց։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՍԻՒՐԻՈՅ ԹԻՒՐՔԵՐՈՒՆ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ՈՒԶԵՆ

Վագըք կը գրէ.— Ատենէ մը ի վեր վէճ կայ Անտիոքի ու Իսկէնտէրունի թերթերուն և Դամասկոսի, Պէյրութի ու Հալէպի թերթերուն միջև։ Կարգ մը արաբ լրագիրներ սկսած են անարդար, անիմաստ ու անկիրթ յարձակումներ գործել Սիւրիա բնակող մեր արեւնակիցներուն վրայ։

Խնդիրը սա է։ Մէկ երկու ամիս առաջ, Անտիոքի մէջ պաշտօնական հացկերոյթ մը կը տրուի։ Այս միջոցին, Անտիոքի քաղաքապետը և Իսկէնտէրունի կառավարիչը մէկ մէկ թիւրքերէն ճառ կը խօսին։

Ասոր վրայ, Դամասկոսի, Պէյրութի և Հալէպի թերթերը միաձայն բողոքի աղաղակ կը բարձրացնեն.— Ինչ յանդգնութեամբ թիւրքերէն ճառ կը խօսիք...։

Անտիոքի եռնի Մեհմուա թերթը կը պատասխանէ թէ Իսկէնտէրունի նահանգին մեծամասնութիւնը թիւրք է։ Այս պատասխանէ աւելի կը գրգռէ արաբական թերթերը, որոնք այս անգամ կը պահանջեն փոխանակել Սիւրիոյ թիւրքերը և Ատանայի Ալէվիները։— Քանի որ կ'ըսէք թէ թիւրք էք, թիւրքերէն պիտի խօսիք, իբր թիւրք պիտի ապրիք, այն ատեն Անասուլու գացէք, Էնկիւրի գացէք...։

Մինչդեռ դաշնագրով ընդունուած է որ Իսկէնտէրունի պաշտօնական լեզուն թիւրքերէն պիտի ըլլայ, և թրքական մշակոյթը զերծ պիտի մնայ ոեէ կաշխանդումէ։

Փոխանակութեան առաջարկը անկարելի է, որովհետև Իսկէնտէրունի նահանգին մէջ 300000 թիւրքեր կան, իսկ Ատանայի մէջ Ալէվիները մատով կը համրուին։— Մենք հոս ծնած ենք, հոս պիտի ապրինք և հոս պիտի մեռնինք, կ'ըսեն Իսկէնտէրունի թիւրքերը։

ԹԻՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

"ՊՕՆԺՈՒՌ, ՄԷՕՍԻԷՕ,,

Իզմամ կը գրէ.—

Այնքան փոփոխութիւններ կատարուեցան մեր հաստատութեանց, սովորութեանց, լեզուի և հոգիին մէջ, յեղափոխութիւններ եղան, կարծես նոր ծնանք, և սակայն դեռ չկրցանք թարգմանել բարեւի բացատրութիւնը, զոր վերնագիր ընտրած ենք։

Մենք ի՞նչ կ'ըսենք,— Մեհրապա, սապահի շեռիֆլէրինիզ հայր օլսուն։

Նաճիի բառգիրքը այսպէս կը սահմանէ Մեհրապային իմաստը. «Հիւրին ուղղուած բացատրութիւն մըն է որ սա իմաստը.— Ընդարձակ և չէն տեղ մը եկաք, մի քաշուիք»։

Ուրեմն բացատրութիւնը թերի է և կարելի չէ զայն գործածել երբ փողոցի մէջ մէկու մը կը հանդիպիք և կամ մէկը ճամբու կը դրնէք։

Անկախ իմաստէն, այս բացատրութիւնը ընդհանրացած ալ չէ, և օրինակ կիներուն կողմէ չի գործածուիր։

Գալով առտուան «շէրիֆլէր հայր օլսուն»ին, նախ նախադասութիւնը շատ երկար է. յետոյ միայն առտուան յատուկ է, և չի յարմարիր կէսօրուան, իրիկուան և գիշերուան։ Թուրք Օճախի մարդիկը կիւն այոր, թիւն այոր յարմրցուցին, բայց ինչպէս եղաւ, ատոնք արմատ չբռնեցին։

Ատոնք որ եւրոպա գտնուած են, թէև պօն ժուռ, պօն սուար կ'ըսեն, բայց մեծամասնութիւնը չախորժիր այս դարձուածքներէն։ Յետոյ, փաթթոցաւորները ընդհանրապէս կ'ըսեն.

— Սեկ՚միւն ալեյքիում

— Վէ ալեյքում էսսալամ

Բայց այս բացատրութիւնները չեն յարմարիր մեր աշխարհիկ ըսկզբունքներուն և շատ քիչ կը գործածուին։

Արդեօք չենք կրնար նոյնութեամբ թարգմանել «պօն ժուռ»ը և միւս բացատրութիւնները։ Արդէն եւրոպական միւս ազգերը բառացի թարգմանած են.— կուս մօրնինկ, կուք մօրկեն, պօն ճորնօ կալի ի մէրա ևլն.։

Այս բացատրութիւնները աւելի երկար նախադասութենէ մը կըրճատուած են, ը՝ վու սեհէք լը պօն ժուռ (ձեզի աղէկ օր կը յաղթեմ)։

Արդ, կարելի չէ ժամանակներու անուններու առջև «աղէկ» ածականը աւելցնելով բարեւի ձեւեր շինել։ Օրինակ՝ իյի սապահ, իյի եօյնեն, իյի իրիկնի, իյի ագշամ իյի կէճե...։ Եւ կամ յոգնակիներ։

Իյի սապահլար... ևլն։

«Հայր» (բարի) բառը իյիէն (աղէկ) աւելի հաճելի է, բայց Հայերը զայն կը գործածեն, իրարու հետ թուրքերէն խօսած ատեն. սապահ հայր, բայց չես գիտեր ինչո՞ւ այս նախագահութիւնը հայերէն կը նըկատուի մեր աչքին։

Ամէն բան ըմբռնումէ կախուած է։ Ամէնէն բանաւոր առաջարկները յաճախ կը մերժուին։

ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ ԴԷՊՔ ՄԸ

18 ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԻ ՄԸ ԵՂԵՐԱԿԱՆ ՎԱԽՃԱՆԸ

Անցած կիրակի առտու, թոյն խմելով անձնասպան եղաւ Ճիպէյլի որբանոցին նախկին որբերէն Պօղոս Պօղուքլեան, հազիւ 18 տարեկան։

Պօղոս և իր փոքր եղբայրը կապետ երեք տարի առաջ որբանոցը ձգեցին և շնորհիւ իրենց աշխատասիրութեան աշխատանքի յուսեցան և կարճ ժամանակամիջոցին կրցան Թիւրքիայէն իրենց քով բերել տալ իրենց ծեր հայրը, մայրը և քոյրը երջանկացնելով զանոնք։ Պօղոս լուսանկարչութեամբ, իսկ փոքրիկ կարապետը ձեռքի վրայ գուլպայ և թաշկինակ ծախելով իրենց ընտանիք ապրուստը լիուլի հոգալէն վերջ պզտիկ գումար մ'ալ կ'աւելցնէին։

5—6 ամիս առաջ, անիծեալ օր մը, Պօղոս և իր հայրը կը խորհրդակցին և կ'որոշեն հարաւային Ամերիկա հաստատուիլ և իրենց խնայած գումարով նախ ճամբայ կ'ելլեն կարապետ և հայրը։ Կարապետ ճամբան նաւուն մէջ կը հիւանդանայ և կը մեռնի. հակառակ հօրը խնդրանքներուն նաւավարները ծով կը նետեն տղուն դիակը։

Չ'ուշանար սակայն, գումը կը հասնի Պէյրութ և կը չանթահարէ Պօղոսը, որուն եղբայրական զգացումները այնքան գորովալից և զգայուն էին։

Պօղոս իր զգացած անհուն վշտէն օրէ օր կը նիհարնայ, կը դեղնի ու կը կորսնցնէ իր առողջութիւնը։ Վրայ կը հասնի նաև հօրը տխուր և սրտաճմլիկ նամակները, որով ան կը յայտնէր թէ իրենց բոլոր գոյքերն ու կարասիները կորսուած են և ինք մատնուած է անողոք թշուառութեան մը և կը խնդրէր որ դրամ հասցնեն Պէյրութ վերադառնալու համար։

Պօղոս չի կրնար անտարբերանալ, կը մոռնայ, կը ջանայ և ջապէս կ'ընկճուի անկարողութենէն։ Աւելի կը նիհարնայ և լամաղոտ վիճակ մը կ'ստանայ։ Բժիշկները իրեն կը յանձնարարեն փոխել լուսանկարչի մութ սենեակը իր գործը բացօդեայ գործի մը։ Պօղոս կը հաղանցի և 3-4 շաբաթուան գործ կը փնտռէ։ Կրնար գտնել։ Ապրուստի դժբախտութիւնն ալ կը բարդուի իր տին վրայ և վերջապէս կը հիւանդանայ և խելագարութի մը լուսանկարչական դեղերը խմէ, վերջ տալու համար իր կեանքին։

Երկար չարչարանքէ մը յետոյ կիսամեռ վիճակի մէջ կը խլացրուի Ամերիկեան հիւանդանոց և հոգին կ'աւանդէ, դժբաղդացած մայր մը և երկու քոյրեր։

ԳԱՐԵԻՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔ

— Միեմնոյն հատակ և միևնոյն ծանրութիւն ունեցող կնոջ մը և երիտասարդ մը լեզուներուն երկոյնութիւնը կը տարբերի իրարմէ. Լիներու լեզուն աւելի երկար կ'ըլլայ։

— Դիխարհի կարգ մը մասերու մէջ վարդի գոյնով ձիւն կը տեղայ։

— Մարդկութեան 509 միլիոնը ասիներու, 700 միլիոնը հիւսիսներու և վրանոներու և 250 միլիոնը անուանի անապատաշէն բարձրաւարդիկներ են։

— Մէքսիկայի մէջ Մէրսէյէս անուն աղջիկ մը կայ որուն մարմնոյնքան երկայն են որ երբ քալէ մէկ կանգուն գետնին վրայէն կը քարշուի։

— Ջինասանի մէջ գտնուող հրաբխի հանքերը ամբողջ Եւրոպայի մէջ գտնուածին համար անգամն է։

— Օձը կը բնանայ բաց աչքերով։

— Ցանկմարքայի մէջ կ'ապրի հարը, որ ունի երկու գլուխ, երկու աչք ոտ, որոնցմէ երկուքը կը բարձրանան գլուխներէն մէկուն վերեւ։

— Գալիֆորնիայ Ինկլվուտ քաղաքի մէջ ձորն կիպոքն անունով մարդը մը բարարան մը. որ 1 մասնաչափ կար է, 3)4 մ. լայն, 1 մ. բանձր ու բաղկանայ 884 էջերէ։

— Ռամսէս Բ. (1340—1278 Ն. Յ.) եայն էր 170 զաւակներու. որոնց 596 աղջիկ էին, 111ը մանչ։

— Հարաւային Ամերիկէի ջունգլիի մը սամմոսին մէջ գտնուած է 53 կ. ադամանդ։

— Սավարակոն խխունջ մը տարէ տակուայ ունի, իւրաքանչիւրը մի մէջ կայ 105 տակուայ, ընդամենը 13,125 տակուայ։

— ՍէՀԷՆԷմիա կոչուած ճանճը ճամբորդէ ժամը 840 մղոն արագութեամբ։

— ՊրՔրլօրի Պլախ Փլուքսանունով մարդը նոյն ատեն կրնայ մել 90 կգր ծամօն ձիւթ։

— Նիւ Հէմշայր համալսարանի Փրոֆ Տր. Զ. Ճէյմսի գտածոյ ոսկորները փախան իրենց փոքրիկներն իրենց գերեզմանին վրայ, որ իրենց բակաեն 2 մղոն հեռու կը գտնուէր։

ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ Թիւ 3

ԿԱՐՄԻՐ ԹԱԹԻԿԸ

Գրեց՝ ԺԱՆ ՏԱՆԷՄԱՆԻ

Մարք աշխուժօրէն ետին դարձաւ և Ժան խիստ ակնարկ մը նետեց այդպէս յանկարծական երևան եկող անձին վրայ որ նուրբ հագուստներով, նորաձեւութեան համեմատ կտրուած մազերով և համարձակ երևոյթով դեռատի կին մըն էր։ Ֆրանսուազ Հէրարտըն էր ան, հարուստ վաճառականի մը շնորհալի կինը։ Իր բազմաթիւ զբաղումներով կլանուած ամուսինը ամբողջ ամառուան ընթացքին գիւղին մէջ առանձինկը ձգէր զինք և տնական գործեր չունեցող այս կինը վտանգաւոր սիրաբանուհի մը նկատուած էր տեղւոյն ընտանիքներուն կողմէ։

— Կը ներէք, ձեզ անհանգիստ ըրի, ըսաւ ան ժըպտելով. թոքերս պատեցի ձեզ կանչելով, բայց նորէն չի լսեցիք։

— Ճամբէն անցնող ինքնաշարժերուն աղմուկն է ատոր պատճառը։

Մարք զգուշութեան շարժում մը ըրաւ, որը ուշադրութենէն վրիպեցաւ դեռատի կնկան և աւելի մօտենալով՝ ցած ձայնով մը ըսաւ անոր.

— Պարտէզիս մէջէն նշմարեցի ձեր ինքնաշարժին դէպի քաղաք անցնիլը Մատլէնը կը քշէր զայն. անմիջապէս իմինիս մէջ ցատկելով հոս եկայ և ուզեցի ձեզի փոքրիկ այցելութիւն մը տալ։ Գոհ մնացի՞ք։

— Այո՛, բնականաբար։

Ֆրանսուազ չէր նշմարած տղեկին ներկայութիւնը, որը իր դէմքը թթուեցնելով՝ կլոր աչքերը անոր վրայ սևեռած էր։ Ցանկարծ, կինը զայն տեսնելով սկսաւ խնդալ։

— Բարև փոքրիկ Ժան, ինչո՞ւ ձայնդ չես հաներ. սրդողա՞ծ ես։

— Բարև պատասխանեց, տղեկը առանց ժպտելու։

— Անոր խաղը ընդմիջեցիք, վրայ բերաւ Մարք, անիկա իր բարեկամ քարերուն հետ օդանաւի ճամբորդութիւն մը կ'ընէր։

— Լա՛ւ, առանձին ձգենք զայն, թող իր ճամբորդութիւնը շարունակէ և մենք սրահը ելլենք, չէ՞ք ուզեր։

Մարք անոր հեռուեցաւ։ Երկուքն ալ կը ծիծաղէին ու Ժան լսեց երիտասարդուհիին ձայնը որ բարձր ձայնով կ'ըսէր.

— Այդ խեղճուկ Մատլէնդ ինծի դէմ քէն կը պահէ ու բուռն հակառակութիւն մը ունի. ուստի երբ անիկա տունը ըլլայ չեմ համարձակիր քովդ գալու։

Տղեկը ուրիշ բան չի լսեց։ Ֆրանսուազի կողմէ օդին մէջ տարածուած անուշահոտութիւնը ներս շնչելով կը խորհէր.

—Հը՛մ, ուրեմն այդ կնկան պատճառաւ է որ մայրիկը մեծ մարդոց հետ դուրս ելլել չի սիրեր։

Եւ իր խաղը վերսկսաւ։ Բայց այս անգամ տարբեր խաղ մը։ Բնաղդը իրեն կ'ըսէր թէ՝ իր հօրը հրաժարականէն հեռու կը գտնուէր. ուստի անհնազանդութեան պատեհ ասիթն էր։ Գրպանին խորէն հանեց պարսատիկը, զատեց յարմարագոյն քարերը և եռանդով սկսաւ իր սիրելի խաղին։

Բա՛զ... բա՛զ..., ճարտարութեամբ նետուած քարերը, օդին մէջ կէս շրջանակ մը գծելով, լճին մէջ կ'իյնային և կը ճեղքէին անոր ողորկ մակերեսը։ Սակայն ջուրին վրայ նետելը մեծ հաճոյք մը չէր տար իրեն. պէտք էր որոշ նշանակէտ մը ունենալ։ Ժան այնպիսի հմտութիւն մը ունէր որ պարսատիկով կըրնար քարը իր ուզած մէկ կէտին դպցնել։ Կ'արժէր տեսնել այս տղեկը, որ Հերքիւլէսի պէս սրունքները բացած, փորը տնկած, շրթները սեղմ ու այտերը շառագունած՝ վստահ նշանառութիւններով փոքր քարեր կը տեղացնէր իր շուրջը։ Խիստ երջանիկ էր հիմա և երբեք չպիտի յոգնէր իր խաղէն, եթէ յանկարծ, պարտէզի դռան գոցուելու ձայնը չի գար յիշեցնելու թէ՝ առանձին չէր հոն։

Ֆրանսուազ Հէրարտն ու Մարքը տունէն դուրս եկան. կինը նստաւ իր ինքնաշարժը ու սրընթաց հեռացաւ. իսկ Մարք դանդաղ քայլերով սկսաւ ծովեզերք իջնել։

Անիկա մոտծկոտ երևոյթ մը ունէր. ուստի չի նկատեց տղուն շուարումը որ հապճեպով գրպանին մէջ կը խօթէր արդիլուած պարսատիկը։ Կը խորհէր թէ՝ Ժան տեսած էր Ֆրանսուազը և անկասկած առաջին առթիւ իսկ, իր մօրը պիտի պատմէր այս այցելութիւնը։ Պէտք էր արգիլել ատիկա. բայց ինչպէ՞ս։ Չէր ուզեր իր թերի կողմը ցոյց տալ տղուն անոր լը-թիւն պատուիրելով։ Լաւագոյն էր՝ անոր ուշադրութիւնը ուրիշ տեղ մը դարձնել ու այդպէսով անոր մոռցնել պատահածը։ Հինգ տարեկանի ատեն, տպաւորութիւն մը շուտով կը ջնջէ նախորդը։

Լաւ գաղափար մը յղացաւ։

— Ժա՛ն, քեզի հետ ծովու լոգանք մը առնենք. կ'ուզեմ լողալ սորվեցնել քեզի։

Տղան ուրախութենէն կը խայտար. ուրախութիւն մը որ երկիւղով խառն էր, որովհետև խառնուածքով քիչ մը վախկոտ ըլլալով ջուրէն կը սոսկար։ Բայց, չէ՞ որ հայրը իր քովն էր — մանաւանդ որքա՜ն հպարտութեամբ իր քրոջը պիտի ըսէր. «ես լողալ գիտեմ»։

Արդարև լոգանքը շատ զուարճալի անցաւ։ Մարք իր զօրաւոր բազուկներով ջուրին վրայ կը բռնէր Ժանը որ իր հրճուանքէն բացագանչութիւններ կ'արձակէր ու ձուկի պէս վեր վեր կը նետուէր։

Երբ Մատլէնն վերադարձաւ, յաղթանակի ժպիտ մը նկարագրուեցաւ անոր շրթներուն վրայ։ Իր ամուսինը, ուրախ զուարթ կերպով հո՛ն էր, ընտանիքի մը հօր իսկական տեղը։ Ժան ամէն բան մոռցած էր դէն, բացի այն հաճոյքէն զոր զգացած էր իր փոքր ճկանդամները ջուրին մէջ տապլտկելու առթիւ։

Այսու հանդերձ, իրիկունը պառկելու ատենիկա յանկարծ դէպի իր քրոջը դառնալ։ Շատակ մը արթնցած էր իր փոքրիկ դանկին մէջ։

— Դիտե՞ի Սէպաստիէն, բսաւ լուրջ կերպով հիմա ես կը ճանչնամ այն կինը որ մայրիկին վնասաբեր պատճառէ և արդեւք կ'ըլլայ անոր մեծերուն հետ ելլելուն։

— Ո՞վ է եղեր ան, ըսաւ քոյրը հեղնանքով։

— Տիկին Ֆրանսուազ Հէրարտը...

— Անսի՛տ... զս ատիկա չատոնց դիտէի։

Այս պատասխանէն չփոթած՝ Ժան մեղադրեց քոյրը.

— Լաւ ուրեմն, քանի որ դիտէիր այդ, պէտք է առաջուց ինծի ալ իմացնէիր...

— Ինչո՞ւ արդեօք։

— Զայն գիւղէն հեռացնելու համար։ Շա՛տ դիւրաւ է։ Քանի որ մայրիկին դէմ չարութիւն կ'ընես պէտք է որ ազատուինք իրմէ։

— Դիւրի՞ն է... կը կարծես։ Լաւ ուրեմն, միջոց մը։

Վայրկեան մը լռութիւն տիրեց, յետոյ, յանկարծ Ժան գոչեց։

— Կրնանք զայն քարայրի մը մէջ բանտարկել։

— Զպիտի թոյլատրէ քեզի։

— Եւ կամ... ջուրը նետենք։

— Փորձէ։

Սէպաստիէն արհամարհանքով ուսերը վեր ցնցեց. ուստի փոքրիկը ա՛լ չի պնդեց։ Ասկէ զատ ինքն ալ եկած էր։ Բայց, իր քոյրը երկար ատեն չի քնանալ. Ժան իրաւունք ունէր պէտք էր տեսնել այս կինէն որ մայրիկին վիշտ ու լաց կը պատճառէ։ Ժամերով խորհեցաւ ճար մը գտնել։ Եղբօրը առաջարկած միջոցները չիմարական բաներ էին. սակայն ի՞նչ կարելի էր գտնել...։

(Շար.)

Թրգմ. Վ. ԿՈՐԻՒՆ

ԱՒԵՏԻՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Բաֆֆիին պէս և Բաֆֆիին չափ, Աւետիս Ահարոնեանն ալ կը հաւատայ զէնքին, կը հաւատայ ազնարդարութեան դէմ մղուած պայքարին։ Բայց և գիտէ թէ այդ զէնքի և պայքարի մարտիկները ժողովրդէն պիտի վերցուին, այն ժողովրդէն, որ եկեղեցիին մէջ չընչէր է այնքան, որ խալին հաւատացեր է, և որ ապաւիներ է անհրեայոյթ ուժի մը։ Կրնաս այդպիսիին աչքին առջև խաչը փչել, չինել զէնք, և նոյն այդ զէնքով զինքը կոտորել զրկել։

Աւետիս Ահարոնեանն ալ դէմ է անոսի հաւատքին այնպէս, ինչպէս Բաֆֆիին, բայց և գիտէ թէ դարերուն դիզածը՝ ժամանակը միայն կրնայ ցրուել...։

Քամար-Քաթիպայի պէս զզուանք ու արհամարանք չ'արտայայտեր բուրժուաներուն դէմ, և ոչ ալ հարուստ վաճառականներուն վրայ կը թքնէ, որքան որ ալ անոնց ընթացքը եպերելի, դէպի ազգը ցոյց տուած անոնց ցուրտ վերաբերումը՝ զզուելի, և անոնք այդ թուքին արժանի ըլլան։ Նա չ'ըներ այդ բանը, նախ որ, նա իբրեւ մարդ, կատարեալ ճնշողներն մըն է, երկրորդ, որ այդպիսիներն ալ իրը կը նկատէ, և երրորդ, գիտէ թէ Արեւելքցին որքան ալ գիւրագրգիռ, և սակայն կը նախընտրէ բեռ մը թուք կլլել, քան գեղեցիկ նպատակի մը համար իր քսակին բերանը բանալ։

Ահա թէ ինչու նա չ'արտայայտուիր ոչ Բաֆֆիին և ոչ ալ Քամար—Քաթիպային պէս։

Իր գրականութեան չափ և աւելի, իր անհատական հմայքովը՝ նա կախարդեր է հազար հազարներ։ Ուրայսօր, միայն Դաշնակցութիւնը չէ որ կը սիրէ ու խանդաղատ մօր մը պէս կը գուրգուրայ իր մեծ ու անզուգական բանաստեղծին վրայ, այլեւ, թուով հազարներ են անոնք որոնք պատկանելով հանդերձ տարբեր, և դաւանելով հակառակ կուսակցութիւններու, նոյն սէրն ու խորունկ համակրանքը կը տածեն Աւետիս Ահարոնեանի հանդէպ։ Որովհետեւ, ամէն հայ անհատ, ենթարկուած է անոր բառերու երաժշտական կախարդանքին, թափանցած է անոր արտայայտած մտքերու գեղեցկութեանն ու հարազատութեանը, եւ վերջապէս, մանուկները, եւ անգամ օրօրոցի երեխաներն իսկ, հմայուած են անոր «Քունիր իմ բալիկս երգովը»։

Մեր գրական ասպարէզին մէջ, ես կը յիշեմ միայն երեք անհատականութիւններ, որոնք իրենց ուրոյն ոճն ունին, ա՛յնքան ուրոյն որ անոնցմէ իւրաքանչիւրը մեր գրական մարզին մէջ, կեցած է սեփական ուղիի մը վրայ։ Այս երեք դէմքերն են.— Աւետիս Ահարոնեան, Եղիշէ Արք. Դուրեան և Յակոբ Օշական։ Ու չեմ յիշեր ուրիշ հայ գրող մը, որ այնքան գիտցած ու առինքնած ըլլայ զիս, որքան այդ երրորդութիւնը։

Ասոնցմէ իւրաքանչիւրն ա՛յնքան գիւրաւ կը ճանչցուի իր ոճէն, որքան երգիչ մը՝ երգապնակին վրայ ձգածիր երգէն, որքան ծաղիկ մը՝ իր բոյրէն, և որքան արեւածաղիկի մը գլխուն ուղղութիւնը՝ արեւի գիրքէն։

Դուրեան Եպիսկոպոսը (այժմ Պատրիարք Երուսաղէմի), ընթերցողին վրայ ճաթտարդէտի մը տպաւորութիւնը կը թողու։ Անոր կառուցած չէնքերը հասարակ տուներ չեն, այլ զվեակ, պալատ և փառաւոր ապարանք։

Անոր գրական չէնքին անկիւնաքարը, կը գիմանայ ցնցումներու ամենէն սոսկալիին։ Անոր քարերն իրարու փակցնող շաղախին ընտրութիւնը կատարուած է խըզմտանքով։ Ու երբ անգամ մը անոր չէնքն իր լրումին հասնի, ալ սրբագրութեան չի կարօտիր, ա՛լ խախտիլ, երերալ չի գիտէ։

Կը զլա՛ս թէ անոր գրուածքին մէջ աճապարանք, և կամ փութկոտութիւն գոյութիւն չունի։ Դուրեանի գրականութեան կը պակսի զարդը, և շատ բնականօրէն, երբ նկատի ունենանք անոր ուսերուն նետուած սքէմը, որ չափ ու սահման դրեր է եկեղեցական բանաստեղծի երեւակայական ճախրանքին, և զայն զրկած ազատօրէն արտայայտուելու բոլոր հնարաւորութիւններէն։

«Սրինգ Հովուականը» անուն կիրքը, որ Դուրեան Պատրիարքի լաւագոյն երկն է, համեմատած է Եղեռնեան «Հիւմոր»ով որ այնքան հաճելի կը դարձնէ գրքին ընթերցումը։

Յակոբ Օշական, մէկը Դուրեան Պատրիարքի Արմաշական ուսանողներէն, հնորհիւ իր բնական տաղանդին, գրական դաշտին մէջ, ոտքի ընդարձակ կուռան մը չինեց իրեն։ Ու «Մակ Պոուկ»ը, որուն հրատարակութիւնը դեռ ևս կը շարունակուի «Հայրենիք Ամսագիր»ին մէջ, կը թուի ըլլալ լաւագոյնը իր բոլոր գրուածքներուն։

Օշականն՝ անպայմանօրէն Դուրեան Սրբազանի գրական ազդեցութեանը ենթարկուած է։ Բայց իր առաջին յաջողութիւններու առթիւ՝ մեր գրական մշակներէն ոմանց՝ իրեն ըրած գովեստներն ու գրուատիկները, կարծես սիալ խթանի մը դերը կատարեցին։ Ու Յակոբ Օշականը, խանդավարուած ժողովրդական համակրելի արտայայտութենէն, լքելով պարզութեան ու չափաւորութեան կանոնները, և իր եկեղեցական ուսուցիչէն քայլ մը աւելի առաջ անցնիլ փորձելով, մտաւ մթութիւններու և մշուշի խորհրդաւորութեանը մէջ։ Ու այդ պատճառ եղաւ որ ժողովրդական խաւերը խրոչին զինքը կարդալէ, ու իր մեծ վարժապետին պէս, նոյ գարձաւ օրական մարդոց գրագէտը միայն։

Նա՝ բոլորովին չհասկցուած, ու չգործածուած բառերը, չէ որ կը կիրարկէ իր գրածներուն մէջ, այլ նոյն գրական բառերը, որոնք յատուկ են մեր հայ գրագէտներուն։ Անոր գրականութեան մէջ յառաջացած մթութիւնը՝ բառերու փոխարերական գործածութեանը մէջ կը կայանայ։ Ատկէ յետոյ, երկար պարբերութիւններն ալ նուազ յոգնեցուցիչ չեն։

Իր «Մակ-Պոուկ»էն ընտնք մէկ երկու մէջերումներ, հաստատելու համար մեր ըսածը։

«Մէկէն ան՝ցաւ։ Կարծեց տեսնել ոգուն նայուածքը պատուհանին ապակիէն։ Անոր նայուածքը իրենց մարմիններուն վրայ։ Նեղութիւնը անցաւ բառերուն»։

Վերջին նախադասութեան մէջ նեղութիւն, անցաւ և բառերուն, բառերն՝ ոտանձին առնելով, այնքա՛ն պարզ են, որքա՛ն հայ և ջուր բառերը։ Բայց «նեղութիւնը անցաւ բառերու...»ը։

Ուրիշ մը ալ։

«Ու զգաց այն անհուն քաղցրութիւնը, միսերուն լլկանքէն անդին սիրականին մէջը իւղի մը պէս, կաթիլ մը մարգրիտի պէս թափելու, լուծուելու երանութիւնը, որ կ'ամրանար ատոյգ փորձառութեամբ մը»։

Ոչ միայն հասարակ, այլև «յատուկ» ընթերցողի մը համար, զըժուար է այս խօսքէն իմաստ հանել։

Այսպէս, Օշականն իր նմանը չունի գրական այն մասին մէջ, զոր ինք կը մշակէ։ Հաստատեղի ժողովրդական բլլալու հանգամանքներէն առաջինը՝ պատուական կեանքէն դրելն է, և երկրորդ՝ անոր պարզութիւնը։ Նոյն երկու կարևոր ազդակներով էր որ Թլկատինցին ու Ռուբէն Զարդարեան՝ կը պահեն իրենց ժողովրդականութիւնը։

Աւետիս Ահարոնեանն ալ Դուրեան Սրբազանի և Օշականի նման, մեծ տեղ կուտայ բառերու ընտրութեան։ Բայց նա գիտէ այնպիսի եղանակով մը դասաւորել զանոնք, որ անոնց այդ կախարդական ապուցուածքէն ու հեղաճկուն գարձուածքներէն՝ երգ ու մեղեդի կ'արտահոսին։ Դուրեանին պէս զղեակը կանգնեցնելէ յետոյ, մերկ ու թափուր չի թողուր զայն։ Կը գործածէ վառվռուն գոյները արեւելեան երանգապնակին, և ո՛րքան շատ, ա՛յնքան չքեղ ու շնորհալի, ո՛րքան ճոխ, ա՛յնքան տպաւորիչ։ Այդպէս է «Լռութիւնը» ծայրէ ծայր։

Օշականի պէս մթութիւնը չի սիրեր։ Իր սեր՝ արծուի մը հպարտ ճախրանքին կը նմանի։

Բաֆֆիին պէս և Բաֆֆիին չափ, ընտիրեան տեսարանները չի նկարագրեր, Ահարոնեանի գործը՝ մարդոց հոգիներէն ներս տեղի կունենայ։ Շէյրոբիրի պէս մարդկային սրտի բարդութիւններ կ'ուսումնասիրէ։ Չի կրնար հարկաւ անպլիացի մեծանուն բանաստեղծին պէս պաղարիւն մնալ մարդկային հոգիէն ներս տեղի ունեցող քաոսնելի երևոյթներուն ի տես։ հակառակ պարագային աւելին պիտի սեսնէր ու աւելին պիտի արտայայտէր։ Արեւելքցիի իր գիւրագրգիռ ու գիւրազրգռած բլլալու հանգամանքը իսկոյն զինքը կը լեցնէ զզուանքով ու նողկանքով և հետեւաբար, իր ուսումնասիրութիւնը աւարտելէ առաջ, կը ձգէ, կը փախչի, անէծք մրմնջելով։

Ահարոնեանն՝ ա՛յն է հայուն համար ի՛նչ Վիքթոր Հիւկոն՝ ֆրանսայուն։ Մարդկային թշուառութեան թարգմանն են անոնք։ Ու որքան Հիւկոն մեծ է ֆրանսայիներուն, նոյնպէս մեծ է Ահարոնեանը՝ մեզի։ Եթէ Վիքթոր Հիւկոն ծնած ըլլար Հայաստանի մէջ, Աւետիս Ահարոնեան մը կ'ըլլար, ու Աւետիս Ահարոնեանը՝ Վիքթոր Հիւկո մը՝ եթէ ծնած ըլլար Ֆրանսայի մէջ։

Երկուքն ալ թշուառներու պաշտպան։

Մինչև վերջերս, Աւետիս Ահարոնեանի գլուխ-գործոյը՝ իր «Ազատութեան Ճանապարհին»ն էր։ Բայց «Ճամբորդը» (Հայրենիի Զըրոյցներ), որուն մէջ ամփոփուած են գրական երեք գեղեցիկ կտորներ, ինչպէս «Ճամբորդը», Ղէզոի արտը» և «Երբ Զիւնն իջնում է», — կը գրէ, կ'անցնի իր բոլոր գրածները։ Անոնք եթէ օտար լեզուներու թարգմանուին, իրեն միջազգային համբաւ մը պիտի բերեն։ Նամանաւանդ, «Ղէզոի Արտը», որ այլաբանական սքանչելի գրուածք մըն է, և որուն բուն առանցքը ներկայ բուն Հայաստանն է։

* * *

Ահա այսպիսի մարդու մը յոբելեանին առթիւ է որ մեր գրիչները կը լեն անոր կեանքի, գործերու և գրական ուղղութեան մասին։ Չեն խօսիր չեն գրեր, չեն պատմեր մեր նոր սերունդին, որ հայ մնայ, որ հայ մեծնայ և ներշնչուի ու պատրաստուի օրերու օրուան համար։

Հապահպով, թղթին կը յանձնեմ այս քանի մը թուղթիկ տողերը, չեշտելու այն անտարբերութիւնը, որ մեր մտաւորականներրը ցոյց տուին և դեռ կու տան հանդէպ մարդու մը, որ մեզի սորվեցուց ազատութեան երգը, որ մեր վիշտը յայտնեց, և որ մեզի՝ մեր կորաքամակ մէջքերը չոկելու դաղտնիքին առաջնորդեց...։

(Վերջ) Գ. ԳԵՂԱԿ

ՄՏՔԻ ԹԻԹԵՐ

Կ'ըսեն թէ «օրը մէկ խնձորը բժիշկը տունէն հեռու կը պահէ»։

Սուտ։ Նախահայր Ադամ ալ այդպէս խորհեցաւ, ու տեսէք մէկ խնձորը ինչ ձիւն բերաւ մեր՝ ու իր գլխուն։

—o—

Առաջ աղջիկները հարս եղած ատեններն կուլայէին, հիմա՝ տունը մնացած ատեններն։ Երբ Արփիար «Այլ դարք այլ բարք» ըսաւ, բան մը երկոք գիտէր։

—o—

Շատ տեսակ մարդիկ կան, բայց միայն երկու տեսակ ամուսիններ — դէշը, որ քուկդ է, և աղէկը, որ դրացուհիդ է։

—o—

Ցանկարծակի, պաղ ջուր նետուողի մը պէս ամուսնացող մը երջանիկ ըլլալու նոյնքան հաւանականութիւն ունի, որքան հաչուելով ու գինելով մատերը ճերմկցնողը։

—o—

Զեւագիտութեան ամոթերթ մը կ'ըսէ, թէ «կնոջ մը տարազը իր ճաչակը կը ցուցնէ»։

—o—

Արդի կինը, իր բարձր խմցականութեամբ, մէկ բան չի կրնար ըմբռնել, այն թէ, հրապուրիչ բլլալու համար, պէտք է երեւակայութեան տեղ ձգել։

ԳՐԱԿԱՆ

...ՍՏԵՐՄՍՐԷՆ

Զ.

24 Փետր.

Սափրիչին սկիւռը ո՛չ եւս է։ Կը յիշե՞ս զայն։

Սկիւռը զոր կը սիրեինք, զոր խանուրին բոլոր յանախորդները կը սիրեին։ Մանաւանդ դո՛ւն։ Որքա՜ն ընկոյզի միջուկներ ու պիսակ կերցուցիր...

Շիկահեր, փափուկ մուշտակով, բայց անասունը մեռաւ, որուն համար ըսած խօսքերդ միտս կու գան ու ես բեզի կը վերադարձնեմ զանոնք, այնքա՜ն ազնուութեամբ՝ պարտանաչ պարտապանի մը պէս։ Ահա՛...

— Քանարէին վրայ երկնցեր էիր. կես քուն, կես արթուն։ Զգացի որ մէկը դուռը բացաւ, նեռ մտաւ։ Քայլերուն ոտուկը գորգերուն վրայ՝ թեթեւ էր ու հանելի։ Զուզեցի արթննալ վախնալով որ երազ կ'ըլլայ։ Կռնակս մօտեցաւ մէկ քանի անգամ։ Փափկօրէն ու վախկոտ դպաւ ձեռքերուս, որոնցմով գոցեր էի երեսս։ Ցեռոյ զգացի որ տունչս կը նեղուէր ուրիշ տունչէ մը, որ խունկ էր դեմքիս վրայ։ Զուզեցի արթննալ, վախնալով որ երազ կ'ըլլայ։ Շիկագոյն, մեր սափրիչի սկիւռին մուշտակին պէս քուիճէ բան մը անցաւ մորքիս։ Ուզեցի շարժիլ։ Անդամներս կարկամ էին։ Ակամայս բրբռաց ոտքի տուտուկէ մը, որ ինձմէ կը հեռանար հապշտապ... Աչքերս փեցի... Մէկը չկար։ Ամէն ինչ տեղն էր սենեակին մէջ։ Երբ կը պատրաստուէի հայհոյել իմ զիմիմին, բիկնաքոռին վրայ ձգուած սկիւռի շիկագոյն մուշտակէ շինուած ձեռքի պայուսակ մը աչքիս զարկա՜ւ... Ա՜խ... ի՜նքն էր անձանօթ այցելուհին...

ՇեռՃեռ Գրիգոր կոխկրտեց սափրիչին սկիւռը, ու սիրածդ կենդանին...

Ու դուն շատոնց մոռցեր էիր սիրելի հանգուցեալը...

Մասնաւոր արարողութեամբ թաղեցինք զայն ծանօթ բացասանը։ Ու ինչ՞ պատուհանին տեսաւ մեր խեղկատակութիւնը ու մեր բարձրաձայն խօսակցութենէն հասկցաւ ամէն բան։ Գլուխը ծռեց կարկամին վրայ ու տեսայ որ կապոյտ թաշկինակով մը աչքը կը չորցներ...

18 Ապրիլ

«Կինը միշտ պա՛տ է իր պատուանդանին վրայ մնայ, երազային, աստուածային բան մը։ Այն օրը երբ գրեցիր թէ լուսանկարս ուզեց, մէկն ճանկարծական փոքրիկէ մը իբրեւ, իր պատուանդանը սարսեցաւ նեռիդիս։ Շատ աշխատեցայ վերահինել, բայց ամէն անգամ որ կը փորձեմ երկու մարմար իրարու քերել, մտքիս նեռ մը կը մխուի։ Գ'ըսեմ.— Պատուանդաններն ու բագինները որակով ու բարձրութեամբ աստուածներու համար են։ Մարդը արժանի չէ՛ պատուելու։ Կինը մանաւանդ՝ երբ յօժարակամ կը ձգէ իր բարձունքը...

Ե՛ս մանկանացուները չեմ պաշտեր...»

Այս էր վերջին նամակիդ ծուծը՝ իր մասին։ Ասոնք սակայն, յաւէտ տեսութիւններ են։ Իրականին մէջ, մէջտեղ զոհ մը կայ, որ աւելի քան երկու տարիէ ի վեր քու գինով շարժումներուդ կապուած՝ կը նաւէ ջուրի մը վրայ, որ վտանգաւոր է։

Միւս կողմէ՝ ըսե՛մ պարոն ծերո՛ւկս, որ իր ձեռքը խնդրողներու լեգեոն մը կայ։

25 Մայիս

Լա՛ւ։ Քանի որ չես կրնար «վերահինել հինը՝ հին ոճով, հին արուեստով, հին գեղեցկութեամբ ու աւելի լաւ է փայփայելի յիշատակ մը ունենալ հին դեմքի մը ադուորութենէն ու հաւագայրէն, քան նոր մը, կին մը, որ իր գանն է ձգեր, ըլլալու համար սովորական մէկը իր սեռէն, շատերուն պէս, եւ որ չունի հոգիի կորով դողալու համար բացակայն մը յիշատակին վրայ,» հանի՛ լսել։

Իր զարմանքին՝ բժիշկներու խորհուրդով՝ Լիբանան համբուեցաւ, ծանօթ ապաքինարան մը դրուելու համար։ Ու ինչ... նշանուեցաւ գեղացի որբի մը հետ, որ տարիքով իրմէ պզտիկ է գուցէ։ Կը նանչնաս Յեսուն։ Այժմ կօշկակարի մը խով կ'աշխատի ու զործը գէշ չէ։

9 ԱՐԻՍ ՇԱՒԲԼԵԱՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՃՇԴՈՒՄ ՄԸ

ԽԸՏԻՎ ԱՊԱՍ ՀԻԼՄԻ ՓԱՇԱՑԻ ՆԱՄԱԿԸ

«Լ'Օրիան»էն.—

Եգիպտոսի վերջին բաղաքական իրադարձութեանց նուիրուած յօդուածի մը մէջ «Ժուրնալ տէ Տէպա»ն խնդրոյ նիւթ դարձուցած է նաեւ նախկին Խրտիվը, ըսելով թէ ան 1914 ին իր հայրենիքէն փախուստ տուած է։

Ապաս Հիլմի փաշան անմիջապէս բողոքած է «փախուստ տուած է» բացատրութեան դէմ, որ արդարեւ շիտակ չի նկատուիր, քանի որ ան Եգիպտոսէն մեկնած էր բնամուրեանց սկսելէ առաջ։ Բայց պէտք է ընդունիլ թէ անգլիական կառավարութեան կողմէ իրեն դէմ առնուած բոլոր քայլերը չ'արդարացան։

Զուիցերիոյ մէջ հաստատուած նախկին Խրտիվը, ըրած է իր կարելին՝ ի նպաստ դաշնակիցներու դատին, որը չի կրնար մոռցուիլ։

Ահա մէջբերում մը Ապաս Հիլմի փաշայի բողոք-նամակէն, որը կը ճշտէ արեւելքի պատմութեան մէկ շատ շահեկան դէպքը.

«1914ին, կրսէ «Ժուրնալ տէ Տէպա»ն, անգլիան յայտարարեց իր հովանաւորութիւնը Եգիպտոսի վրայ եւ փախուստ տուող Խրտիվիին տեղ թագաւոր մը նստեցուց։

«Ես երբէք փախուստ չեմ տուած։

«Ամէն տարուան սովորութեանս համեմատ Եգիպտոսէն մեկնեցայ Մայիս ամսուան մէջ։ Եւ դիպուածը այնպէս մը բերաւ որ ընդհ. պատերազմի յայտարարութեան առեն ես տակաւին Պոլիս գտնուիմ։ 1914 Յունիս ամսուան ընթացքին ինձի դէմ ուղղուած մահափորձէ մը ազատած վերադարձնելու համար, պարտաւորուեցայ մեկնումս յետձգել։ Այսու հանդերձ Օգոստոսի ընկիզբեր Եգիպտոս վերադառնալու փափաքս յայտնեցի, բայց մեծն Բրիտանիոյ դիպլանին խորհրդակցը, դեսպանին բացակայութեան, ինձի ջերմօրէն յանձնարարեց իմ տկարութիւնս Պոլսոյ մէջ անցնել։ Եգիպտոսի մէջ տիրող սաստիկ տաքերը, ըսաւ, կրնան էզ աւելի տկարացնել։

«Սեպտեմբեր ամսուան մէջ Անգլ. կառավարութեան կողմէ, դեսպանը ինձ յայտնեց Եգիպտոս վերադառնալուս արգելը։

«Հետեւաբար կը տեսնէք թէ Թիւրքիոյ մէջ իմ ներկայութիւնս հետեւանքն է պարզապէս արկածի մը, որ պատահեցաւ ողբերգական գիւղագլնացութեան մը միջոցին։ Եւ որ իմ ծանօթ դիրքս որ անգլիական ներկայացուցիչներու կողմէ խեղաթիւրուած էր, իր մէջ ոչինչ ունէր փախուստի մը վերագրելու։

«Ապադայ եւ օրինաւոր չի որ այս առասպելը պատմութեան մէջ ներմուծուի»։

ԱՇԽԱՐՀԷ ԱՇԽԱՐՀ

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ ԴԺԳՈՀ...

Ամերիկացի մ'իսիոնարուհի մը Mrs. Կ. Հ. Վարնշոյդ, որ Հընդկաստանէն նոր վերադարձած է Ամերիկա, կը գուշակէ որ մինչև մէկ տարի ապստամբութիւն պիտի ծագի Հնդկաստանի մէջ։ Հնդիկները Մահմետականներ ու Արարներ հաւասարապէս դժգոհ են Բրիտանական տիրապետութենէն։ Ապստամբութեան հետեւանքը պիտի բլլան հաւանաբար կրօնական կոտորածները։ Արդարեւ Հնդկաստանի երիտասարդութեան կը քարոզուի անոնց արիւնահեղութեան դիմադրութիւն, դժուար է սակայն ամբոխը դրդռելէ յետոյ անոր կիրքերը զսպել, և թոյլ չիտալ որ կէտէ մը անդին անցնի։ Հնդկաստանի մէջ եթէ ապստամբութիւն ծագի, անպատճառ արիւնահեղութիւն պիտի պատահի, և ապստամբութիւն պիտի ծագի, եթէ Անգլիա հաշտարար ու զիջող ուղղութեան մը չհետեւի։ Մ'իսիոնարուհիին կարծիքով կարելի է Հնդիկներն ու Մահմետականները միացնել Քրիստոնէութեան կրօնական ազդեցութեան տակ։

ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ամբողջ երկրագունդիս բնակչութեան թիւն է 1,906,000,000 հոգի։

Երկրագունդիս տոզային տարածութիւնն է 196,950,000 մղոն քառակուսի։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ, ՉՕՐՔԸ, ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Չինաստան ունի 400,8000,000 բնակիչ։ Իր հոզային տարածութիւնն է 4,277,170 մղոն քառակուսի։

Բանակի զօրքերուն թիւն է 1,500,000, իսկ անկազմակերպ պահեստիները կը հաշուին 14,000,000։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ, ՉՕՐՔՆ ՈՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Սովիէթ Միութիւնն ունի 147,031,000 բնակիչ։ Տարածութիւնն է 9,144,228 քառակուսի մղոն։

Սովիէթական զորքն բանակի զօրքերուն թիւն է 658,000, անկազմակերպ զօրքերուն թիւն է 7,877,000։

ԾԱՌԷՆ ԹՈՒՂԹ ԵՒ ԹԵՐԹ

Գերմանական թուղթի կարեւոր գործարան մը հիտլեար փորձը կատարած է, գիտնալու համար թէ որքա՞ն ժամանակ պէտք է ծառ մը օրաթերթի վերածելու համար։

Գործարանի մօտակայ անտառէ մը երեք ծառեր կտրուեցան։ Անոնց կեղեւները հանելէ յետոյ, փոխադրուեցան գործարան։ Ծառը կըտրելու ձեռնարկուած էր առտուան ժամը 7,35ին։

Հեղուկ փայտի խմորը թուղթի մեքենաներուն մէջ փոխադրուեցաւ կարելի արագութեամբ և ժամը 9,35ին թուղթի առաջին թերթը չորցած էր, գրուած ինքնաշարժի մէջ և ուղղարկուած թերթին տպարանը, որ գործարանէն 4 քիլ. հեռու է։ Առտու ժամը 10 ին թուղթը կ'ելլէր տպարանէն տպագրուած իբրեւ օրաթերթ, կարգացուելու պատրաստ։

Երկու ժամ 25 վայրկեան պէտք եղած է ծառը վերածելու համար օրաթերթի։

ԿՈՃՐԵՐԸ ՊԻՏԻ ՏԵՍՆԵՆ

Ժօզէֆ Կարթրիւպէր, Աւստրիայի գիտնական մը, յաջողած է գտնել տեսողութեան երեւոյթին իսկութիւնը։ Ցիշեալին ըսածին նայելով մարդ երբէք աչքերովը չի տեսներ, այլ իր ուղեղին միջոցով։ Կ'ըսէ, աչքը ապակի մըն է, որուն տեղ կրնան բռնել ելեկտրական ճառագայթները։ Ըստ այդ գիտնականին, բոլոր կոյրերը պիտի կըրնան տեսնել ելեկտրական հոսանքի կիրառութեամբ։ Այս փորձը ապացուցուած է Վիէննայի բժիշկներու ներկայութեան։

ԱՆԵՐԵՒԱԿԱՑԵԼԻ ԱՆՁՆԱԶՈՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Իտալական թերթերը սերպ բոպայի անձնազոհութիւնը հետեւեալ կերպով կը նկարագրեն.—

Հարիւրապետ Կովիչ երբ իր զինուորներուն ձեռնառումը նետելու մարզանք կատարէ, յանկարծ կը նշմարէ սումբի պատրոյգի վարուած ըլլալը։ Անմիջապէս կը հրամայէ իր զինուորներուն որ բոլորն ալ երեսն ի վար պառ[illegible] պատրոյգը որ վարուելով սա[illegible] մօտեցած էր՝ սպան զայն պ[illegible] հանէ մը պարտէզ նետել կ[illegible] և սակայն հոն ալ՝ զինուոր[illegible] մարզանքով զբաղած ըլլալը տեսնելով սումբը իր ձեռքը կը պահէ, որ քիչ յետոյ կրակ առնելով կը պայթի, ու պատճառ կ'ըլլայ սպային եղերական մահուան։ Զինուորներէն ոչ մէկը վիրաւորուած է։

ՁԱՐԱԳՈՐԾՆԵՐԸ ՀԵՏԱՊՆԴԵԼԻՒ ՀԱՄԱՐ

Ամերիկեան թերթերը կը գրեն թէ Նիւ Եորքի ոստիկանութիւնը մասնաւոր գաղտնի ոստիկանական ճիւղ մը կազմակերպած է միայն չարագործները հետապնդելու համար։ Այս ոստիկանական խումբը 50 ոստիկաններէ կը բաղկանայ։ [illegible]ոնք իրար չեն ճանչնար։ Դաղ[illegible] ոստիկանները տէր տարուստներ[illegible]գած կասկածելի վայրեր պիտի յա[illegible] ճախեն, որպէս ոստիկաններ ինքնութեան թուղթեր չպիտի ունենան, և չարագործները ձերբակալելու ուրէ փորձ չպիտի ընեն։ Իրենց պարտականութիւնը պիտի բլլայ չարագործներու բոլոր գործերէն տեղեակ պահել ոստիկանութիւնը, ի տարկին պիտի մասնակցին նաև գործողութիւններուն, որպէսզի աւելի մօտէն ծանօթանան չարագործներու գործունէութեան։ Եթէ պատահի որ գատապարտուին գարձեալ իրենց իրքնութիւնը չի պիտի յայտնեն։

(Շար. Ե. էջ՝ 6-րդ սիւնակ)

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Կը փնտռեմ քոյրս Անիցայ Կէօյպաչեան բնիկ Էվէրէկցի (Կեսարիա) հօր անունը՝ Ղարիպ աղայ, մօր անունը՝ Հաճի Մանամ. Ընդհանուր պատերազմի միջոցին աքսորուած Հալէպի նահանգին կողմը, այդ անորոշ վայրերուն մէջ մայրս և պզտիկ քոյրս Կիւլին մեռնելէ վերջ, քոյրս Անիցայ ողջ մնալով, մինչև հիմայ արաբներու և կամ բախտի բերումով ինկած է թէաթրոներու կամ սրճարաններու մէջ ծառայելու գործին։

Ես Կիրակոս Կէօյպաչեան, հարազատ եղբայրը Անիցայ Կէօյպաչեանի կը վերագրեմ ընդհանուր պատերազմին այն բոլոր պատահմունքները որ քրոջս գլխուն պատահեցաւ և հիմայ կը խոստանամ հարազատ քրոջս տէր կանգնիլ ու մինչև Ամերիկա քովս բերել։ Կը խնդրէի որ տեղեկութիւն ունեցողները հետևեալ հասցէներուն տեղեկացնէին։

Այն անձին տեղեկութենէն որ քոյրս գտնուի, կը խոստանամ 10 *տոլար նուիրել։*

Ամերիկայի հասցէ։—
Geragose Covbashian
9440 Woodward ave.
Detroit, Mich.
U. S. A.

Սիւրիոյ հասցէ։—
Sarkis Avakian
Quartier St. Michél
Beyrouth, (Liban)

Այժմ Տէյր-Զօր բնակող և բնիկ Եդեսիացի Խանըմ և Հրիփսիմէ Թագաւորեաններ կը փնտռեն իրենց քրոջ՝ Էլմաս Փափազեանի երեք մանչ զաւակները՝ Յովհաննէս, Կարապետ և Երուանդ Փափազեաններ, որոնց համար ըսուեցաւ թէ՝ Երեքտարի առաջ Ճիպէյլի որբանոցներէն մէկուն մէջ կը գտնուի։ Կը խնդրուի տեղը գիտցողներէն, իմացնեն «Ազգակ»ի Խմբագրութեան կամ մեր հասցէին Ժամագործ Դէորդ Շահինեան

B. P. No. 35 Der-ez-zor
(Syrie)

Բնիկ Կէմէրէկցի Աղաւնի Հաճընեան, մօտ 25 *տարեկան, հօր անուն Մաթէոս, մօր անուն Թուման, երկու տարի առաջ կը գտնուէր Յունաստան, Գալալա և Ամերիկայի մը քով սպասուհիութիւն, կ'ընէր։ Իր եղբայրը Սիրական որ կը գտնուի Պէյրութ, երկու տարիէ ի վեր լուր չառնէր ինձմէ։*

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել հետևեալ հասցէին.

Siragan Hadjinian
B. P. 245 Beyrouth

Կը խնդրուի «Նոր Օր»էն արտատպել սոյն «Կը Փնտռուին»։

ՀԱՅ ՓԱՍՏԱԲԱՆ
ԽՈՍՐՈՎ ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ
Sofpor Pruaqhanpiphan
Ընկերակցութեամբ
ՇԼՑԵԼ ԱԶԻԶ ԷԼ. ՀԱՇԵՒՄԻ
Կ'ստանանք ամէն տեսակ դատեր
Բարեխիղճ եւ արագ գործ
Դիմել՝ Khan Antoun Bey Beyrouth

ՏՈՒՀԲ ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ «ԱԶԴԱԿ»ԻՆ

ՍԱՀԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
20 ՕԳՈՍՏՈՍ 1929

Եգիպտական ոսկի ս դ.	633
Սթերլին	616
Տօլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	478
անգլ. » »	615
Թրքական բղոր	61
» Գ. Օ.	145
» արծաթ մէճիտ	43
Սուրիական ոսկեղրամ	18.18
1886 Դր. Ֆօնս. ս. դրմ.	20,75
» 1908 »	15.40
» 1911 »	15 50

Սենֆերեան եղբարք, Թելէֆոն 20 25

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Կրօնական ժողովը նկատի ունենալով որ ցարդ Եկեղեցիներու Տօնախմբութեանց մասնաւոր օրեր չեն սահմանուած, որոշեց յառաջիկայ Օգս. 18ի Աստուածածնայ Վերափոխումէն սկսեալ ամէն տարի նոյն Տօնը՝ Էջրէֆիէի։ Ս. Խաչ Վերացի Տօնը՝ Բէյրութի Ս. Խաչ Վարագայ Խաչը՝ Մ. Նշխան, Վարդավարը՝ Ամանոս Բէյրութի Ս. Երրորդութիւն և մտին ի Վիրապնամ Տօնը՝ Անդի Նահարի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցիներուն Տօնախմբութեան օր սահմանել և իւրաքանչիւրը մասնաւոր պատրաստութեամբ փառաւորապէս տօնել։

Այս առթիւ ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան կը յայտարարուի որ յառաջիկայ Օգս. 18 Ս. Աստուածածնայ օրը Էջրէֆիէի եկեղեցիին մէջ պիտի պատարագէ Կաթ. Փոխ. Դեր. Տ. Եղիշէ Ս. Եպիսկ. Կարօեան և քանին կենաց քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ ժողովուրդը։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ՀԱՅՈՑ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գահիրէի Պէրպէրեան վարժարանի խնամակալութիւնը փափաքելով որ Սիւրիահայութիւնն ալ կարենայ օգտուիլ վարժարանին տուած Ազգային երկրորդական կրթութիւններու, յանցած եւ յաջողած է կարգադրութեան մը հասնիլ որով Սիւրիայէն 10 գիշերօթիկ աշակերտներ պիտի կրնան Պէրպէրեան վարժարան մտնել։ 30 Եգիպտ. ոսկի տարեքաշով (փոխանակ 55 Ե. Ո.)։ Առձանագրուելու համար դիմել այժմէն վարժարանի Տնօրէնութեան որպէսզի Եգիպտոս մուտքի համար հարկ եղած արտօնութիւնը ստացուի։ Նոր տարեշրջանը կը բացուի 2 Սեպտեմբերին։ Դասախօսութիւնները սկսին 11 Սեպտ. դշ. օր։ Պատկերազարդ նոր ցուցակը ընդունելու եւ ամէն տեղեկութեանց համար դիմել Տնօրէնութեան վարժարանի հասցէով՝

Collège Berberian· Choubra· Le Caire (Egypte)

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ
ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անգլատրանիան շքեղ ՊԱՅՐԸՆԸ, որ ունի 22 000 թոն տարողութիւն պիտի հասնի մեր նաւահանգիստ 28 Օգոստոսին և պիտի մեկնի նոյն օրը ճամբ 16ին, ուղղակի Բիրէ և Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդ ամէն կարգի հոմար։

Այս շոգենաւը կ'ընդունի նաև ճամբորդ Մարսիլիոյ համար շատ զեղջեալ գիներով, ինչպէս նաև ճամբորդ Մոնթէվիտէոյ Պուանէս Այրէսի զուգադիպութեամբ հատուկ Սիւտ գերմանական հսկայ և շքեղ շոգենաւերու վրայ, նոյն պէս Գուպայի Մէքսիկայի և բոլոր Կեդրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներուն համար։

Լաւագոյն միջոցը ապահով ու հանգիստ հասնելու. հարց-ապ սնովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ և արևելքի ընդհանուր գործակալ.

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆօշ փողոց

Հեռագրական հասցէ — *Փոսթարկղ Թիւ* 806
GOLUMBUS Beyrouth — *Թէլէֆոն* — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆօշ փողոց, կամ վրանաքաղաք, Պ Ստեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի լանախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։

ՏՕԹԹ Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու
վիրաբուժական բաժնի
Հիւանդ կ'ընդունի առէն or կէսօրէ վերջ, իր
Մընէք էլ Հիւսնի գարմանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի
աղքատներուն համար ձրի։

ԵՂԻԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Պապ — Իտրիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաարտեր կերպասներու պատրաստ մթերք, եւ ամենավերջին մոտայի համաձայն կատարելագործուած արուեստ։
Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք
եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

THE ROYAL MAIL LINE
ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ
Իսթբրն Մէտիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Ամերիկեան նորահաստատ ընկերութեան «*Իսթբրն Մէտիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայնի* շեղ եւ մաքուր նաւերով.—

Մեկնումներ Պէյրութէն.—

20 Յուլիսին, 10 Օգոստոսին, 2 Սեպտեմբերին, 14 Հոկտեմբերին և 4 Նոյեմբերին։

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ամ. Բ. Գ. կարգի ամենահանգստաւէտ գապիճներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Այն նաւերով ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շերպուրկէն մեկնող Ատլանտեան Օքեան *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* հսկայ եւ հա գստ. էս նաւերուն համբորդներ կ'ընդունին, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բէրնամպուքոյի, Պահիայի, Ռիո տը Եանէյրոյի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունին նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վերակրուսի, Հայիթիի, Կուաթեմալայի եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէվբելու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան ոլուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը այլի ձրի դարմանումներ, գը լատենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ավքնի Ֆօշ
Պէյրութ
Փոսթարկղ 895
Թէլէֆոն 9.06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթբրն Մէտիթէրանիքն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի
Ընդհանուր Ներկայացուցիչ
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ
ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ
Պանդոկ Բօեալի եռեւի դրան դիմաց թիւ 56
ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստուած Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։
Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։
Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր բոլոր տնիքի սեփական կօշկակարը։

ԵՐԵՒԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՊԱՐԹԵՒ ԱՆԱՆԵԱՆ
B. P. 724

Այս նոր կազմուած գրադարանը կը գտնուի հայկական էմբի կեդրոնը, օժտուած է Ազգային, Գրական, Վիպական, Բանաստեղծական, Երգիծական նրատարակութիւններէ զատ, ամէն տեսակ դպրոցական դասագիրքեր եւ առարկաներով։

Գրադարանս հասարակութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ իր բոլոր գիրքերը, շաբաթը 10 ս. դահեկան վարձքով, ընլայ հայերէն ընլայ հայատառ գրքերէն։

Ունինք նաեւ բազմաթիւ թերթեր եւ ամսաթերթեր, *Հայրենիք տարեգիր, Բուժանք, Գիտութիւն Գիտելիք, Երկունք, Անահիտ հայաստանի Կոչնակ* եւայլն։

Պէյրութի գործակալ՝ *Ազգակի։* Արտասահմանի թերթեր՝ *Յառաջ, Ազգապար, Նոր Լուր, Հայրենիք, Կովրոշ, Նոր Երկիր, Ե բիտասարդ Հայաստան, Երևան* եւայլն։

Կը ծախենք համբարգութեան պայուսակներ (պաուլ), հարսանեկան պիտոյքներ եւայլն։

Պանդոկ Լիբանան Զահլէ

Պատեւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի լանապարհորդներուն որ, մասնաւորաբար հայ ընտանիքներու ոհագում տալու համար, մեր ճերմակ Պանդոկ Լիբանանէն զատ եւ ամբոր զատ մասին, վարձած ենք եւկրորդ յարկաբաժին մը, օդասուն, բարձր եւ առողջապահիկ պայմաններով օժտուած, ուր ամէն դիւրութիւններ պիտի բնծայուին։

Յ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

Տպարան Ազատ
Յ. ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ Ե ԵՒ ՅՈՎՍԷՓ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ
Ոսկերիչներու շուկայ թիւ 101

Օժտուած է Հայերէն, Պարսերէն, Ֆրանսերէն բոլորովին նոր տառերով։

Կ'ստանանք տպագրական ամէն կարգի գործեր
Մաքուր գործ դիւրամատչելի գին
Հասցէ Imp. Azad Souk Raad Hani N. 101 Beyrouth

Դեղարան Խաղաղութեան
Pharmacie de la Paix
(Avenue Weygand)
ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՅՏՕՆԻՆ

Մեր նշանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի աւէն կարգի դեղեր, Ֆոթոկրաֆի, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի նոր մթերք։ Զգուշաւոր գին։

ԺԱՄԱԳՈՐԾ Գ. ԺԻՐԱԳՕ
ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ ՊՈՒՐՃԻ ՄՕՏ, ԹԻՒ 68

Ամէն տեսակ ժամացոյցներ կը նորոգուին խիստ դիւրամատչելի պայմաններով եւ կատարեալ բարեխղճութեամբ.

Կը ծախուին մեծ եւ պզտիկ բոլոր տեսակի ժամացոյցներ։ Կը գտնուին նաեւ մեծ քանակութեամբ ժամագործներու պիտոյքներ եւ գործիքներ։

Եթէ յիշատակելի նուէր մը գտնել կ'ուզէք՝ անգամ մը այցելեցէք այս ժամագործատունը։

ԶԵՌԱԳՈՐԾԻ Է ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐ ԱՐՇԵՍՏԱՆՈՑ
Հայ Օրիորդներ եւ Տիկիններ

Եթէ կ'ուզէք հանգիստ խղճով եւ Ձեր հարազատ ախատանքով ապրուստ հոգալ,

Եթէ կ'ուզէք օտարին ու անծանօթին դռներէն հեռու մնալ եւ չ'արհամարհուիլ,

Եթէ կ'ուզէք օգնել առաջնորդել մինչեւ իրիկուն արիւն քրտինք թափող Ձեր եղբայրներուն,

Եթէ կ'ուզէք երկրագունդի բոլոր մասերուն մէջ տահաբեր արհեստի մը տիրանալ,

Դիմեցէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ ձեւագիտութեան ծանօթ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆԻ ձեռագործի եւ դերձակութեան նորահաստատ արհեստանոցը, ուր ձեզի պիտի հայթայթուի ամէն տեսակ գործ։

Նաեւ դիւրութիւն եւ հնարաւորութիւն ստեղծելու համար նիւթական միջոցներէ զուրկ մեր քոյրերու դերձակութեան արհեստին տիրանալուն, արհեստանոցի մէջ հիմնուած է կարի եւ ձեւագիտութեան առանձին դասընթացք մը ամենավերջին եւ արագ մեթոտով. ձեռագործ գիտցող բոլոր աղջիկները կրնան օգտուիլ այս բացառիկ պատեհութենէն եւ 3 ամսուան մէջ տիրանալ արհեստին։

Այս նոր արհեստանոցը կ'ընդունի նաեւ ապըսպրանքներ ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ կարի եւ կը գտնուին ամենանուրբ նատակներն անգամ։

Ուրեմն հայ աղջիկներ, դիմեցէք անգամ մը այս նոր արհեստանոցը՝ Մատարաթ փողոց, մեծ մկիթին դիմաց, «Էլ Պայրաք» թերթի խմբագրատան շենքի վարի յարկը եւ ամէն կերպով գոհացում պիտի գտնէք։

ՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԱՔՏՕՆԱԼՏԻ ՀԵՌԱԳԻՐԸ ՍՆՕՏԸՆԻ

Լահէյ.— Պ. Մաքտոնալտ հեռագիր մը ուղղելով Պ. Սընոտընի կը յայտարարէ թէ համաձայն է Պ. Սընոտընի հետ, իսկ որ եգիպտ. Յանձնաժողովը Եունկի նախագիծը պատրաստեն անգլիական պահանջներուն։

Կ'ասուի թէ Անգլիոքրանս. տարակարծութիւնները ուղղուեցան, չըլլալ թէ կրկին սեղանի վրայ գան։

Լահէյ.— Պ. Մաքտոնալտ իր հեռագրին մէջ ուժգնօրէն կը պնդէ Եունկի ծրագրին վերաքննութեան մասին, հաւաստելով Սնոտընի թէ բովանդակ երկիրը, առանց կուսակցական խնդրութեան, համաձայն է իր պաշտպանած տեսակէտին։ Կը թուի որ խորհրդաժողովը լայնորէն թէ քաղաքականապէս թէ ազգայնապէս, եզրակացնելով թէ Անգլիա հասած է այն սահմանումն, որ ոնցմէ անդին չի կրնար նոր բեռներ կրել։ Բազմաթիւ պատուիրակներ կը կարծեն թէ այս հեռագիրը կացութիւնը ծանրացնելու հանգամանք ունի և կը մտածեն թէ եթէ Յանձնաժողովը կրկին պիտի լետանգուի, առանց կապալ քննելու Սնոտընի առաջարկութիւնը։ Համաձայնութեան հանգամանքները խիստ հեռու են, համաձայնութեան մը կարելի չթուելով։

ԼԱՀԷՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Լահէյ.— Քաղաքական յանձնաժողովին մէջ նախագահ Մր. Տրրսրն փափաք յայտնեց որ Հռենոսի գրաւումը վերջ դնէ Ծնունդէն առաջ։ Անգլիական, Ֆրանսական և Գերմանական պատուիրակութեանց մասնակի խորհրդակցութենէ մը ետք։ Մր. Շթրէսման յայտարարեց թէ եղած խօսակցութենէն գոհ մնացած է։ Հաւանօրէն այս շաբթուան ընթացքին Հոպուսի վերջնական Թուականին համար զեկուցում մը տրի ըլլայ։ Կը թուի թէ հարկ պիտի չըլլայ պարտուցին համար զինուորական յանձնաժողով մը կազմել։ Անգլիա կը կարծէր որ պարտուցմը սկսի Դեկտեմբերին և աւարտել Յունուարէն առաջ։ Կը կարծուի թէ Պելճիքա պիտի հաւանի այդ հաշուարկութեան, մինչ Մ. Պրիան կը փափաքի առնել զինուորական շրջանակներուն կարծիքը և կուզէ որ այդ հարցը ստանձնուի Եունկի ծրագրին ընդունելութեան։ Միայն թէ կուզուի որ գրաւման ծախսերէն մաս մը Գերմանիա վճարէ, ինչ որ տպաւորութիւն թողուց գերմանական շրջանակներուն։

ՌՈՒՍՕ-ՉԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՍԿՍԱԾ

Շանկհայ.— Թերթերու տեղեկութեանց համաձայն Մանչուրիոյ սահմանագլուխին վրայ կռիւներ տեղի կ'ունենան։ Լուրերը սահմանագլուխին վրայ յարձակած են։

Մոսկուա.— Սովիէթ կառավարութիւնը մերժեց Չինասանի հետ բանակցիլ և կը շարունակէ իր զինուորական պատրաստութիւնները։

Թոքիօ.— Սանչուրիայէն եկած հեռագիր մը կը հաստատէ որ ռուսները և մանչուրիացիները կը կռուին մանչուրիոյ ամուրը, ուր ժողովուրդը սարսափի մատնուած է։ Կը կարծուի թէ թշնամութիւնները իրաւապէս սկսած են երկու կիրներուն միջև։

ՑԵՓԼԻՆԸ ԴԷՊԻ ԹՕՔԻՕ

Պերլին.— Ցեփլինը գեղեցիկ օդով մը արագօրէն կը լուսնայ։ Արդէն իսկ Շթէլինի, Տանցիկի և Քէօնիկսպէրկի վրայէն անցած է խելայեղ ծափերուն մէջ։

Մամուլին լուրերուն մեծագոյն մասը անոր լաւկացուած է։ Մասնագէտներու կարծիքով այս թռիչքը, ապագայ օդային ճամբորդութեանց կազմակերպման մեծապէս պիտի նպաստէ, տրուած ըլլալով որ ցեփլի ի ներկայ կտրելիք երթները այն տեսակ շրջաններ են, ուրկէ օդային ցամաքային ժամանները բոլորովին անծանօթ են։

Ցեփլինը պիտի կտրէ հետեւեալ միջոցը.— Ֆրիտրիխսհաֆէն Թոքիօ 9100, Թոքիօ Սան Ֆրանչիսկո 8500, Սան Ֆրանչիսկո Լոսանճելոս 4250, Լոսանճելոս Ֆրիտրիխսհաֆէն 6350 քիլոմէթր։

Ցեփլինի վառելիքը 60 հոգի կալ որուն 40ը նաւազախումբ է 20ը ճամբորդ։

ԼԱՀԷՅԻ ԱՆԵԼԸ

Լահէյ.— Պելճիքական պատուիրակ Պ. Ֆրանքի Պ. Սնոուտէնի ալցելեց նպատակ ունենալով անգլիական պատուիրակութեան հաղորդելու այն աշխատանքները որոնք կը տարուին Ֆրանս., իտալ., պելճիգական և ճաքոն պատուիրակութեանց կողմէ Մեծն Բրիտանիոյ պահանջներուն գոհացում տալու համար։

Եթէ Բրիտ. պատուիրակութեանց պահանջներուն գոհացում տրուի, անիկա պիտի նշանակէր վերաքննել Եունկի ծրագիրը որուն բնաւ տրամադիր չեն միւս մասնակցող պետութիւնները։ Պատուիրակութիւնները փափաքող են հաշտարար լուծման մը յանգիլ երկու տեսակէտները իրարու մօտենալով, հետեւաբար կանխահաս է անգլիական ծրագրին յաղթանակը։

ԽԶՈՒՄԸ ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻ

Լահէյ — Խզումը գրեթէ անխուսափելի է, որովհետեւ Պ. Ֆրանքի որ Պ. Սնոուտէնի ներկայացուցած էր անգլիական պահանջները գոհացնող ցուցարկները, անգոհացուցիչ նկատուեցան։

Զորս գլխաւոր պետութիւններ կրկին գումարուեցան ընտեղծուած կացութիւնը քննելու համար և բոլորը միացան Անգլիոյ դէմ։

Պ. Լուչէօռ յայտարարեց թէ Եունկի ծրագիրը առանց Ամերիկայի հաւանութեան, կարելի չէ վերաքննել։

Կը կարծուի թէ Պ. Սնոուտէն շաբաթ օր պիտի մեկնի։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎՐԱՆԱՔԱՂԱՔԻ ՊԱՐՊՈՒՄԸ

Ինչպէս գրած էինք ասկէ առաջ, Պէյրութի քաղաքապետութիւնը ութ օր երկարաձգած էր վրանաքաղաքէն 700 ընտանիքներու փոխադրութեան ժամանակամիջոցը, որ Օգոստոս մէկին արդէն լրացած էր։

Հակառակ սակայն եղած կրկնակ ազդարարութեանց մեր հայրենակիցներէն ոմանք դեռ անշարժ մնացած էին իրենց հիւղակներուն մէջ և հակառակ ցոյց տրուած դիւրութիւններուն ոչ էլեկտրիէի բարձունքի հողամասէն բաժին առած էին և ոչ ալ ուրիշ կարգադրութիւն մը բրած։ Անցած ուրբաթ օր, քաղաքապետութեան հրամանով խումբ մը ոստիկաններ եկան և բռնի փոյթցին կարգ մը տուներ, որոնց բնակիչները կը յամառէին դեռ չի փոխադրուիլ ուրիշ տեղ։

Դժբաղդաբար տգեղ և ցաւալի դէպքեր ալ տեղի ունեցան տրուած հրամանի գործադրութեան միջոցին։ Մեր հայրենակիցները շատ լաւ պէտք է գիտնան որ կառավարութիւնը վերջնականապէս որոշած է վրանաքաղաքներու վերացումը, որով կանուխէն պէտք է պատրաստուին և վերջը խճողման և չփոթութեան տեղի չի տան։

Այս կը պահանջէ իւրաքանչիւրին շահը։

ԵՐԱՆԵԼԻ ԱՂՋԻԿԸ

Ասկէ քանի մը ամիս առաջ, Թրիբոլիի հողեւոր հովիւ Տէր Ղեւոնդ քահանայ Յովսէփեան Միացեալ Նահանգներու Քալիֆորնիայի հայութեան հրաւէրով Ամերիկա մեկնած էր։

Հակառակ Պէյրութի մէջ Ֆայր Լայնի սեփական բժիշկներուն և ուրիշ բժիշկներու տուած պօճին, նիւ Եորքի մօտ «Էլիզ Այլէնտ»ի մէջ կը քննեն և նոպօճ կը հանեն Տէր հօր և իր աղջկան աչքերը։ Տէր հայրը իր ընտանիքի անդամներով կը դատապարտուի 45 օր այդ կղզիին մէջ սպասելու։ Իբր թէ դարմանման համար, մինչդեռ ոչ մէկ խնամք ցոյց տրուի յիշեալին այդ 35 օրուան սպասման ժամանակամիջոցին։ Տէր Ղեւոնդ հայրը վերջապէս կը խնդրէ որ զինք ետ վերադարձնեն Պէյրութ, քանի որ ապարդիւն է հոն սպասելը։

Ընկերութիւնը կը պարտաւորուի Սինեյա շոգենաւով Պէյրութ վերադարձնել զայն և համաձայն իրենց պայմաններուն 6,000 տոլար տուգանք կը վճարէ ընկերութիւնը Սմեր. կառավարութեան՝ յատկացուելու համար ճամբորդի ծախքերուն։

Ճամբան Ցունաստանի բացերուն մէջ, Տէր հայրը իր ընտանիքի անդամներուն թիւը մէկ հատ կ'աւելցնէ՝ նորածին աղջիկով մը։ Իսկոյն Աթէնքի Ֆրանսական դեսպանը նաև կուգայ և կը յայտնէ որ այդ նորածին աղջիկը Ֆրանսական հովանաւորութիւնը պիտի վայելէ և քաղաքացի պիտի ըլլայ։ Դեսպանը նաև կը յայտնէ որ այդ նորածինին անունը պէտք է իրենք որոշեն։ Քահանան Սիրանուշ կոչել որոշած էր, իսկ նաւի պաշտօնեաները կուզեն Սուզան-Անուշ։

Այսօր 16ին Պէյրութ հասաւ Տէր հայրը։ Ֆրանսացիները ամսական որոշ գումար մը տալ խոստացած են այս նաւու աղջկան։

Երանելի աղջիկ։

ՀԱՅԿ. ԳԻՒՂԵՐ ԱՎԱՈՒԻԹՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Անցած շաբաթ օր գաղթականներու տեղաւորման յանձնախումբի ներկայացուցիչ Պ. Պրիւնիէն Ալաուիթներու երկիրը մեկնեցաւ, իր հետ տանելով այդ շրջաններու մէջ կազմուելիք հայկ. գիւղերու մէջ հաստատուիլ ուզող գաղթականներէ կազմուած պատուիրակութիւն մը։

Մասիսիէ Քազալի մէջ ընդարձակ և յարմար տարածութիւն մը ընտրուած է նոր գիւղեր կազմելու համար, որու շուրջ համաձայնութիւն գոյացած է Ալաուիթներու կառավարութեան և Պ. Պրիւնիէի միջև և շուտով պիտի աւարտի գնումի գործողութիւնը։ Պ. Պրիւնիէն որոշած է արագ ձեռնարկել գիւղերու կազմութեան և կամաց կամաց փոխադրել գաղթականները։ 4-500 ընտանիքներու տեղաւորման տարածայնութիւնները ճիշտ չեն, դեռ տեղաւորուելիք գաղթականներու թիւին շուրջ ոչ մէկ որոշում չէ տրուած։

Պատուիրակութեան անդամները պատած են ընտրուած հողամասերը և զանոնք յարմար տեսած գիւղեր կազմելու համար, որոնք կը բաղկանան թէ լեռնային և թէ դաշտային մասերէ։

ԱՇՈՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՎԱԽՃԱՆԱԾ

Երուսաղէմի հայոց վանքի միաբաններէն, բնիկ Սէվէրէկցի Աշոտ վարդապետ Սարգիսեան, 47 տարեկան, նախկին Պատր. փոխանորդ Դամասկոսի Ս. Սարգիս վանքին, յետոյ տեսուչ Բեթղէհէմի հայոց վանքին և թարգման Ս. Յակոբայ վանքին, այսօր 17ին վախճանած է Երուսաղէմի Ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ։

Աշոտ վարդապետ երկար ատենէ իվեր կը տառապէր ոսկրախտէ. վերջերս փոխադրուեցաւ Պէյրութի Սմեր. հիւանդանոց՝ դարմանուելու համար, սակայն չանօգուտ անցան տարուած աշխատանքները և ան Երուսաղէմ վերադառնալէ քանի մը օր վերջ հոգին աւանդեց։

Ան եղած է ազգասէր և գործունեայ հովիւ մը։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՔԸ

Ինչպէս գրած էինք, Սիւրիոյ ազգայնականները վերջերս լուրջ աշխատանքի նուիրուած են և ամէն տեղ կը փորձեն խլրտումներ հանել։ Դամասկոսի կառավարութեան ձեռք առած կանխարգելիչ միջոցներու շնորհիւ արդիւնաւորեցան անոնց կողմէ կազմակերպուած ցոյցի հանդէսները, Խորհրդարանի կախակայման տարեդարձին առթիւ։

Այս անգամ 42 երեսփոխաններու ստորագրութեամբ հեռագիր մը ղրկուած է Պ. Բոնսօին, պահանջելով որ իւրիրան օժտուի խորհրդարանով մը, որը տեւական հաւատարմութեամբ մը պիտի ապահովէ Ֆրանքօ—Սիւրիական համագործակցութիւնը և պիտի երաշխաւորէ խաղաղութեան հաստատումը։

ԳՈՂԻ ՄԸ ԲԱԽՏԸ

Առջի օր գիշեր ատեն գող մը կը յաջողի Օթէլ Բուսեալի սրահներէն ներս թափանցել և կարգ մը թանկարժէք իրեր գողնալէ վերջ երբ վար իջած կուգէր իր հետքը կորսնցնել, ուղղակի գիշերապահի մը գիրկը կիյնայ։ Տրուած ազդանշաններուն վրայ շուտով ոստիկաններ կոնդան և բանտ կ'առաջնորդէն անբախտ գողը։

ԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՍԻՒՐԻԱ

«Էլ Բասրտ» թերթը, որ կը հրատարակուի Պ. Վատիհ Աքլի տընօրէնութեամբ, կը քննադատ Պէյրութի մանդատական երիտասարդութիւնը Ֆրանսայի արտաքին նախարարութեան իրենց ղրկած բողոքագրին համար, Սիւրիոյ Խորհրդարանի կախակայման դէմ և կ'աւելցնէ. «եթէ դուք այդ խնդրոյ մասին մեզ հետ խորհրդակցած ըլլայիք, մենք Լիբանանի քրիստոնեաներս պիտի միանայինք Ձեզ հետ բողոքելու, որովհետեւ մեր դրացի Սիւրիոյ շահերուն գոյղոռնէ բան մեզ չի կրնար անտարբեր ձգել։

ԹԻՒՐԲԻՈՑ ՄԷՋ ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐ ԿԸ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԻՆ

Տարսոնի մէջ, լրտեսութեան ամբաստանութիւնով բանտարկուած և Էնկիւրի ղրկուած են Տէր և Տիկին Պասիլ Սուրսօղ։

Անոնք Էնկիւրիի մէջ պիտի դատուին Անկախութեան դատարանին կողմէ։

Տիկ. Մարի Պասիլ Սուրսօղ, Կիլիկիոյ գրաւման օրերուն եղած էր զօրավար Պրէժօնի թարգմանը։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԵՐ ԿԸ ՓՃԱՑՈՒԻՆ

Դամասկոսի մէջ ամբողջ սէրի մը հին տպագրուած դրոշմաթուղթեր այրեցան Մէրճէի հրապարակին վրայ մասնաւոր յանձնախումբի մը ներկայութեան։

ՎԱՐԻՉԻ ՄԸ ՀՆԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ցարդ անծանօթ մնացած ինքնաշարժ մը, Նահրի ճամբուն վրայ, կը կոխկրտէ գործաւոր մը։

Վարիչը իսկոյն կը կեցընէ ինքնաշարժը և վիրաւորը կը դնէ ատոր մէջ՝ հիւանդանոց փոխադրելու համար։

Մարդիկ տեսնելով վարիչը որ այնքանբարեխղճորէն կըմտահոգուի վիրաւորի վիճակով, կը գնահատեն զայն։

Քանի մը ժամ վերջ, դժբաղդ դործաւորին Իտալացի բաթրոնը կը տեղեկանայ եղելութեան և կ'սկսի փնտռել վիրաւորը։ Պէյրութի բոլոր հիւանդանոցներն ու ոստիկանատները կը փնտռէ, բայց իզուր չի կրնար գտնել զայն։

Կը կարծուի որ վարիչը, որուն ինքնութիւնը անյայտ է, տեսնելով որ խեղճ գործաւորը ճամբան մեռած է, մարմինը անյայտացնելու համար անծանօթ ուղղութեամբ փախած է։

ՑԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Պարսկաստանի Պէյրութի ընդհ. հիւպատոսը պաշտօնական հրատարակութեամբ մը կը հաղորդէ որ Պարսկաստանի հարաւային մասին մէջ սկսած յեղափոխական շարժումները վերջ գտած են։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Պապական նուիրակ Ն. Ս. Ճիանինի Արքեպիսկոպոսը անցած ուրբաթ օր Միլան նաւով Պէյրութ հասաւ։ Ան Պէյրութի ծովափին վրայ ողջունուեցաւ Բարձր Գոմիսէրութեան քաղաքական բաժնի պետին և զանազան յարանուանական պետերու և կարգ մը հիւպատոսներու կողմէ։

ՁԷՐՔԷՁՆԵՐՈՒ ՕՃԱԽԻՆ ՇՈՒՐՋ

Վատի Աժէմի մէջ չէրքէզներու օճախ մը ստեղծելու ի նպաստ շարժում մը կայ։ Մեր վերջին թիւերէն մէկուն մէջ արդէն գրած էինք որ Ֆիւնէյթրաի հարցանքնիչ դատաւորը ձերբակալման հրամանագիր ստորագրած է չէրքէզեան թերթի մը խմբագրին դէմ, որը կամբաստանուէր այդ ուղղութեամբ բրօբականտ ըրած ըլլալու յանցանքով։

Այժմ կիմանանք որ նոյն շարժառիթով ամբաստանուած է նաև Վատի Աժէմի Գայմագամը։ Միւս կողմէ սակայն չէրքէզ երեւելիներէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը Պէյրութ հասած է Բարձր Գոմիսէրին բողոքելու համար այն միջոցներուն դէմ, որոնք իշխանութեանց կողմէ ձեռք առնուած են իրենց պետերուն հանդէպ։

ՖՈՒԹՊՕԼԻ ՄՐՑՈՒՄ

Վրանաքաղաքի Հ. Մ. «Արարատ» և «Փոթորիկ» խումբերու միջև անցած կիրակի օր տեղի ունեցաւ ֆութպոլի մրցում մը որու ընթացքին «Արարատ» խումբը յաղթեց 1ի դէմ երկու կօլով։

ՎԱՐԶՈՒ ՍԵՆՆԱԿՆԵՐ

Երկու գեղեցիկ և օգտաւէտ սենեակներ՝ Պլաթ փողոցին մէջ, Ֆրանսական գլխաւոր քօօքէրաթիվի մօտ։

Դիմել «Ազդակ»ի Վարչութեան։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷԶՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ-ՎԻՐԱԲՈՅԺ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կար. Խաչի

Հասցէ.— Ճանչ Պրլաթ, Ֆրանս. Զին. հիւանդանոցի նիստ դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամեր՝ 7—9 կ. Ա. 2—6 կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

Տպարան Կիլիկիա

Կ. Յ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ԵՂԲՕՐՔ

Քէմբ մեծ շուկայ, B. P. 724 Beyrouth

Կ'ստանձնէ ամէն տեսակ տպագրական գործեր

կը պատրաստեմ քաուչուկէ ամէն լեզուներով կնիքներ՝ դիւրամատչելի գիներով։ յանձնարարութեանց համար դիմել Պ. Մամբրէ Հիսարեանցի կամ Քէմբ՝ Տպարան Կիլիկիա։

Մոս օրէնքոյս կը տեսնի։ արկածախնդրական ե. զգայացուցիչ վէպը

ԿԱՐՄԻՐ ՁԱՐԸ

ՊՐԱԿ ԱՌ ՊՐԱԿ

ՏՕՔԹ. Գ. ԹԱԳՈՒՐԵԱՆ

ՕՐ. Ֆ. ՋԱՄՈՒՐԵԱՆ

Խօսեցեալք

19 Օգոստ. 1929 Պէյրութ

(Շար. Գ. էջի 6-րդ սիւնակէն)

ԵՐԿՈՒ ՈՂԲԱԼԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Իրարու փակած երկու քոյրեր եղբայրներ կ'ամուսնանան.

Երկու քոյրեր կը բնակին Ամերիկայի Մ. Նահանգաց Նիւմարք քաղաքին մէջ։ Ասոնք Սիամցի երկու քոյրերու պէս իրարու փակած են անբաժանելի կերպով։ Ասոնցմէ մին անցեալները կը նշանուի։ Միւս քոյրն ալ, բնականաբար, պիտի պարտաւորուի իր ամուսնացիք քրոջ հետեւիլ անոր նոր օճախին մէջ։ Մարկարէթ և Մէյրի Կիպս, այս է անունները, իրարու միացած կեանքին և մահուան մէջ, սա եղերական պարագան կը ներկայացնեն որ երկուքը մէկանց մէկ երիտասարդի կը սիրահարին, Գարլէս Տանէլ անունով։

Սակայն երիտասարդը շատ մը վարանումներէ ետքը երկու քոյրերէն Մարկարէթը կը նախընտրէ։ Ասոր վրայ խեղճ Մէյրի շատ արցունք կը թափէ, բայց ինչ օգուտ. վերջապէս Մարկարէթի ամուսնութեան հաւանութիւն կուտայ։ Սակայն հոս է ահա ողբալի կնճիռը։

Նիւմարքի դատական պաշտօնեաները այս եղերական պարագային առջև բնականաբար շատ կը յուզուին։ Դատաւորը կը յայտարարէ թէ կը ներժէ այս ամուսնական միութիւնը նուիրագործել նուիրական հանգամանք մը ունենալու համար։ Այսպէս է անոր մերժումի բանաձեւը.

«Մարկարէթ Կիպս մինակ մէկ աղջիկ մը չէ, անիկա իրարու փակած զոյգի մը կէսն է։ Իմ երկրիս օրինագրքին մէջ չեմ տեսներ բնաւ այնպիսի յօդուած մը որ զիս արտօնէ ամուսնական արտօնագիր տալու երկու օրիորդներու երբ ասոնցմէ մէկը միայն ամուսին մը կ'առնէ։

Միևնոյն անհաշտութիւնը ցոյց կը տրուի նաև՝ կղերին կողմէ որ այս «թրիօ»ն երբեք չուզեր օրհնել որովհետև երկու կին մէկ այր առած պիտի ըլլան։ Գարլէս Տանիէլ այս պարագային մէջ իրար կ'անցնի իր բոլոր ուժերով աւելի բարձր տեղեր դիմում կ'ընէ որպէսզի իր ամուսնութեան հրաման տրուի։ Ինչ ցաւալի աշխարհ։

* * *

Լոնտոնի մէջ իտալացի ծնողքէ ծնած և կոնակէն իրարու փակած երկու եղբայրներ կը բնակէին։

Այս երկու եղբայրները բաւական հարստութեան տէր ըլլալով պէտք չեն տեսած ցուցադրութեան առարկայ դառնալ։ Վերջերս այս եղբայրները ամուսնութեան համար Լոնտոնի քաղաքապետարանէն ամուսնական արտօնագիր կը խնդրեն։ Քաղաքապետութիւնը սակայն մերժած է։ Դատարանը քաղաքապետութեան որոշումը պաշտպանելով բեկանած և ամուսնութեան արտօնութիւն տուած է։

Անցեալ շաբաթ երկու եղբայրներու հարսանեկան հանդէսը տեղի ունեցած է Լոնտոնի մէջ 10,000 հանդիսականներու ներկայութեամբ։

ԿԻՆ ՄԸ ՈՐ ՁՈՐՍ ՁԱՒԱԿ ԿԸ ԲԵՐԷ

Ռուսիոյ մէջ, Վոլկայ գետի մօտակայ գեղջուկներէն Սոլէվիու անունով կին մը չորս զաւակ ծնած է։ Մայրը և նորածինները բոլորն ալ առողջ են։ Կնոջ ամուսինը պարզ գիւղացի մըն է որուն գերդաստանի միւս անդամները բոլորն ալ երկու կամ երեք զաւակներ բերած են։

Բժիշկ—մանկաբարձները կ'ըսեն թէ ծննդական սովորական դէպք մըն է այս ծննդաբերութիւնը։

ՀԱՅ ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայրենակիցնե՛ր,

Հաստատապէս տեղեկացած է որ Լիբանանահպատակ հայերու Թիւրքիոյ մէջ ունեցած կալուածներուն ցանկերը կրնան ներկայացուիլ մինչև Օգոստոս 31։

Քանի դեռ ուշ չէ աճապարեցէք կազմել Ձեր կալուածներուն ցուցակները, որոնց պատրաստութիւնը կ'ստանձնեմ դիւրամատչելի պայմաններով։

ՆԵՐՍԷՍ ՔՐԻՔԷԼԵԱՆ

Կեսօրէ առաջ ժամը 9—12

«Ազդակ»ի չէնքին մէջ

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

BYRON LINE

ՊԱՅՐԴ ԼԱՅՆ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԱՒ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆԻ ՇՔԵՂ ՊԱՅՐԸՆԸ, ՈՐ ՈՒՆԻ 22,000 ԹՈՆ ՏԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՀԱՍՆԻ ՄԵՐ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ 28 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ ԵՒ ՊԻՏԻ ՄԵԿՆԻ ՆՈՅՆ ՕՐԸ ԺԱՄԸ 16 ԻՆ ՈՒՂՂԱԿԻ ԲԻՐԷ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ ՃԱՄԲՈՐԴ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՀԱՄԱՐ

ԱՅՍ ՇՈԳԵՆԱՒԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ՃԱՄԲՈՐԴ ՄԱՐՍԻԼԻՈՑ ՀԱՄԱՐ ՇԱՏ ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐՈՎ. ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ՃԱՄԲՈՐԴ ՄՕՆՔԷՎԻՏԻՅԻ ՊՈՒԱՆԷՍ ԱՅՐԷՍԻ ԶՈՒԳԱԴԻՊՈՒՔԵԱՄԲ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ–ՍԻԻՏ–ԱՄԵՐԻԿԱ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀՍԿԱՑ ԵՒ ՇՔԵՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ՎՐԱՑ ՆՈՑՆՊԷՍ ԳՈՒՊԱՒ ՄԵՔՍԻԿԱՑԻ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԻՋՈՑԸ ԱՊԱՀՈՎ ԵՒ ՀԱՆԳԻՍՏ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ, ԱՊԱՀՈՎԵՑԷՔ ՁԵՐ ՏԵՂԵՐԸ ԴԻՄԵԼՈՎ ՍԻՒՐԻՈՑ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ

ՊԷՅՐՈՒԹ ՖՕՇ ՓՈՂՈՑ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՍՑԷ COLUMBUS BEYROUTH

ՓՈՍԹԱՐԿՂ ԹԻՒ 806. ԹԷԼԷՖՕՆ 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է Տիար ԵՐՈՒՆԴ ԿՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կընաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆօշ փողոց, կամ վրանաքաղաք Տիար ՍՏԵՓԱՆ ԽԸՐԼԱՔԵԱՆի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի յաճախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։